

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 24

Utgitt 15 juni.

1915

Lov

11 juni.
Nr. 1.

om tillæg til odels- og aasæteslovgivningen.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 3 juni 1915 saalydende:

§ 16 i lov av 26 juni 1821 om odelsretten og aasætesretten gives saadant tillæg:

Andre odelsberettigede kan ikke, saalænge den længstlevende egtefælle forblir ugift, drive denne fra gaarden, medmindre de kunde ha gjort odelsret gjældende, om den først-avdøde egtefælle hadde levet.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 11 juni 1915.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

11 juni.
Nr. 2.

om tillæg til lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 3 juni 1915 saalydende:

§ 1. Den, som forsætlig eller av uagtsomhet utfører eller søker at utføre fra riket gjenstande eller varer i strid med en

- 11 juni. av ham selv eller andre til offentlig myndighet avgit erklæring
 Nr. 2. om innskrænkning i eller utelukkelse av adgangen til utførsel, straffes med bøter eller fængsel indtil 6 maaneder.

Paa samme maate straffes den, som ved engros-salg av gjenstande eller varer forsætlig eller av uagtsomhet undlater at oplyse, at der vedkommende gjenstandene eller varerne er avgit saadan erklæring som i første led nævnt.

Gjenstande eller varer, som utføres eller søkes utført i strid med forskriftene i første led, inndrages. Er det ikke anledning til inndragning av varerne selv, kan deres værdi inndrages hos den skyldige.

§ 2. I § 6, andet led, i lov av 18 august 1914 om salg og utførsel av fødevarer m. v. tilføies følgende bestemmelse:

Er der ikke anledning til inndragning av varerne selv, kan deres værdi inndrages hos den skyldige.

§ 3. Denne lov træder i kraft straks.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 11 juni 1915.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

LOV

11 juni.

Nr. 3.

om salg av brød efter vegt.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 3 juni 1915 saalydende:

§ 1. Efternævnte brødsorter skal sælges efter vegt og kun i følgende størrelser:

Grovt rugbrød som 2 kg.'s, 1 kg.'s og $\frac{1}{2}$ kg.'s brød.

Kneipbrød (reformbrød) av sammalet hvete som $\frac{3}{4}$ kg.'s brød.

Det paa ethvert sted vanlige husholdningsbrød og hvetevandlof som 1 kg.'s og $\frac{1}{2}$ kg.'s brød.

Brødet skal være velstekt og den vegt, det har de første 12 timer, efterat det er bakt, skal lægges til grund ved veiningen.

§ 2. Vedkommende regjeringsdepartement kan i særlige 11 juni.
tilfælde dispensere fra bestemmelserne i § 1. Nr. 3.

§ 3. Overtrædelse av denne lov straffes med bøter.

§ 4. Denne lov træder i kraft straks. Den provisoriske
anordning av 3 oktober 1914 om salg av brød efter vegt op-
hæves.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og
bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 11 juni 1915.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

om forandring i § 6 i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871
med senere tillægslove.

11 juni.
Nr. 4.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

at Os er blit forelagt Stortingets beslutning, av 3 juni
1915 saalydende:

§ 6 i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere til-
lægslove gives saadant tillæg:

Kongen kan for et amt eller nærmere betegnede dele
derav bestemme, at kjøbmænd kun kan sælge sprængstoffer til
personer, som har faat politiets tilladelse til at kjøpe disse.
De nærmere forskrifter til bestemmelsens gennemførelse gives
av Kongen.

Hvor saadan kontrol med handel med sprængstoffer, som i
foregaaende led nævnt, er indført, pligter dampskibsselskaperne
og disses ekspeditører samt jernbanernes tjenestemænd paa for-
langende at meddele politiet opgave over sprængstoffer, som
ekspederes til vedkommende distrikts stoppesteder, samt oplys-
ning om mottagerens navn.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og
bekræfter samme som lov, under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania slot den 11 juni 1915.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

I forbindelse med sanktion av foranstaaende lov nr. 4 bestemmes i medhold av § 1 i lov av 1 april 1876 angaaende utgivelse av en Lovtidende og bekjendtgjørelse av love m. v., jfr. lov nr. 5 av 27 juli 1896, at ildsfarlighetsloven i den derved forandrede lydelse indrykkes i Lovtidenden.

I henhold hertil er ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med tillægslove av 29 mai 1879, 28 mai 1881, 14 juni 1890, 1 mai 1909 og 12 juni 1914 nu saalydende:

Lov

indeholdende bestemmelser angaaende behandling av ildsfarlige gjenstande (ildsfarlighetsloven).

§ 1. Tilvirkning av nitroglyserin (hvorunder i denne lov ogsaa er indbefattet enhver blanding av nitroglyserin med andre flytende stoffe), dynamit (hvorved i denne lov forstaaes ethvert fast sprængstof, hvorav nitroglyserin utgjør en bestanddel), krudt eller lignende let eksploderende stoffe maa ikke foregaa i kjøpstad eller ladested, og paa landets grund kun paa sted, der er fjernet mindst en fjerdedels mil¹⁾ fra kjøpstads eller ladesteds grænser. Stedet maa derhos ha en avstand av mindst 1000 alen²⁾ fra offentlig vei eller anden til almindelig benyttelse værende færdselslinje samt 500 alen³⁾ fra naboeiendom.

Hvorvidt undtagelser fra sidstnævnte bestemmelser bør finde sted, bestemmes av Kongen, efterat vedkommende kom-munebestyrelse er hørt.

§ 2. Fabrik for tilvirkning av de i § 1 nævnte stoffe maa ikke anlægges, utvides eller forandres uten efter tilladelse av Kongen eller den, han dertil bemyndiger, og under iagttagelse av de vilkaar, som med hensyn til anlæggets beliggenhet og anordning, bygningenes konstruktion og indretning eller iøvrig foreskrives til beskyttelse for arbeiderne eller den almindelige sikkerhet.

Ved saadant anlæg skal der haves et særskilt, isolert beliggende oplagshus, hvorhen de tilvirkede stoffe, saasnart de har erholdt egenskap av færdig produkt, uten ophold skal henbringes.

Driften maa ikke paabegyndes, forinden det ved saadan

¹⁾ 2,8 km.

²⁾ 625 m.

³⁾ 310 m.

besigtigelse, som ved tilladelsen bestemmes, er godtgjort, at an- 11 juni.
lægget er fuldført i overensstemmelse med de givne forskrifter.

Ved driften av saadanne anlæg blir derhos nøie at iagtta de bestemmelser og forsigtighetsregler, som ved tilladelsen maatte være fastsat eller av politiet foreskrives.

§ 3. Paa kjøpstads eller ladesteds grund eller i kortere avstand fra sammes grænser end 500 alen¹⁾ maa ingen opbevare eller benytte nitroglyserin eller ha i sin besiddelse større beholdning av dynamit end 5 pund²⁾ og av krudt end 10 pund³⁾.

Dog kan politiet, efterat vedkommende kommunebestyrelses erklæring er indhentet, tillate benyttelsen av nitroglyserin for enkelte tilfælde og efter regler, som av det foreskrives.

Likeledes kan kjøpstadens eller ladestedets bygningskommission efter beskaffenheten av de stedfindende forhold tillate, at handlende, foruten de ovennævnte mængder, kan i særskilt til utsalgsstedet hørende pakbod opbevare av dynamit indtil 25 pund⁴⁾ og av krudt indtil 100 pund⁵⁾.

Derhos kan Kongen efter andragende, som er anbefalt av kjøpstadens eller ladestedets repræsentantskap, efterat erklæring er avgit av bygnings- og reguleringskommission, meddele tilladelse til oprettelse av større oplag av dynamit og krudt. Saa-
dan tilladelse maa dog kun gives for et bestemt antal aar og, saafremt den ikke erholdes fornyet, vil oplaget bli at sløife efter den bestemte tids forløp. Ved tilladelsens meddelelse blir at avgi bestemmelse foruten om stedet, som bør ha en isolert beliggenhet, tillike om oplagets størrelse, hvorledes bygningen blir at opføre, indrette og indhegne, samt om de forsigtighetsregler, som ved oplagets benyttelse blir at iagtta. Det kan derhos stilles som betingelse for tilladelsen, at oplagets eier har at motta dynamit og krudt i oplag for andre overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som i saa henseende ved tilladelsens meddelelse avgives.

I fartøi, beliggende paa kjøpstads eller ladesteds havn, maa, utenfor de i §§ 8, 9 og 10 omhandlede tilfælde, nitroglyserin, dynamit eller krudt ikke haves.

§ 4. Paa landets grund utenfor den i § 3 angivne avstand fra kjøpstad eller ladested maa oplag eller beholdning av nitroglyserin eller større oplag av dynamit eller krudt end 500 pund⁶⁾ ikke haves uten ved tilvirkningssted (jfr. § 2), eller hvor

¹⁾ 310 m.

²⁾ 2,5 kg.

³⁾ 5 kg.

⁴⁾ 12,5 kg.

⁵⁾ 50 kg.

⁶⁾ 250 kg.

11 juni. det av politiet tillates, og i særskilt bygning, der er saaledes opført, indrettet og indhegnet, som av politiet bestemmes. Oplagsstedet bør ha en i forhold til naboeiendommen isolert beliggenhet og derhos en saadan avstand, som efter de stedfindende forhold findes betryggende, fra offentlig vei og anden til almindelig avbenyttelse værende færdselslinje.

§ 5. Ved opbevaring skal nitroglyserin være forvaret i tætte og vel tilsluttede kar av smidig metal og dynamit i tætte, tillukkede og indvendig med asfaltpap eller andet vandtæt stof beklædte kasser eller andre kar av træ, hver indeholdende ikke over 100 pund¹⁾ dynamit fordelt i pakker av høist 5 pund²⁾ vegt. Pakkerne skal være omgit av et lag myrjord eller andet pulverformig, ikke brændbart stof av saadan beskaffenhet og mængde, at det fuldstændig kan opsuge den nitroglyserin, som maatte utskilles og utrinde av pakkerne. De for sprængning med dynamit fornødne tændmidler bør forvares i særskilt æske eller andet kar.

Krudt skal i utsalgssted forvares i kar av kobber, sink eller fortrinnet jern, der er forsynt med tætsluttende lok av samme metal.

§ 6. Enhver, som driver handel med eller til riket indfører nitroglyserin, dynamit eller krudt, har derom at gjøre anmeldelse til politiet og er paa forlangende pliktig til at opgi og legitimere stoffets sammensætning. Befindes denne at medføre særegen fare, kan stoffets forhandling og indførsel forbydes av Kongen. Forefindende beholdninger skal i saa fald ved politiets foranstaltning paa hensigtsmæssig og betryggende maate bortskaffes eller, om fornødiges, tilintetgjøres, uten at eieren i den anledning kan fordrø nogen erstatning av det offentlige, medmindre beholdningen forefandtes allerede ved nærværende lovs utgivelse.

Kongen kan for et amt eller nærmere betegnede dele derav bestemme, at kjøbmænd kun kan sælge sprængstoffer til personer, som har faat politiets tilladelse til at kjøpe disse. De nærmere forskrifter til bestemmelsens gjennomførelse gives av Kongen.

Hvor saadan kontrol med handel med sprængstoffer, som i foregaaende led nævnt, er indført, pligter dampskibsselskapene og disses ekspeditører samt jernbanernes tjenestemænd paa forlangende at meddele politiet opgave over sprængstoffer, som ekspederes til vedkommende distrikts stoppesteder, samt opplysning om mottagerens navn.

¹⁾ 50 kg.

²⁾ 2,5 kg.

§ 7. Kongen kan utfærdige almindelige bestemmelser om 11 juni. de forsigtighetsregler, som skal iagttages ved transport av nitroglyserin, dynamit og krudt i henseende til kar, emballage, transportmidler, midlertidig oplægning, fartøiers ankring under transporten m. v. Forsaavidt mængden overstiger av nitroglyserin 1¹⁾, av dynamit 10²⁾ og av krudt 20 centner³⁾, er avsenderen pliktig til at utrede utgiftene ved det tilsyn med transporten, som med hjemmel av de av Kongen utfærdigede almindelige bestemmelser maatte anordnes av politiet.

Transport av nitroglyserin over kjøpstads eller ladesteds grund skal i almindelighet være forbudt. Kan transporten ikke uten betydelige ulemper foregaa ad anden vei, maa særlig tilladelse erhverves hos politiet, der paaser det fornødne til forebyggelse av fare.

§ 8. Forsaavidt fartøi eller jernbanetræn gaar med passagerer, maa nitroglyserin ikke medtages, samt dynamit og krudt ikke uten i saadan mængde og under iagttagelse av saadanne særskilte forsigtighetsregler, som av Kongen bestemmes.

§ 9. Naar andet fartøi, end i § 8 omhandlet, ankommer til kjøpstads eller ladesteds havn med ladning, der indeholder nitroglyserin, dynamit eller krudt, eller naar der i et paa saadan havn beliggende fartøi skal indlades noget av disse stoffe, krudt og dynamit kun forsaavidt det overstiger 200⁴⁾ pund, bør skriftlig opgave over stoffenes mængde tillikemed angivelse av den øvrige ladnings omtrentlige beskaffenhet uopholdelig avgives til havneopsynet, der anviser fartøiet saadan plass paa havnen, som med hensyn til stoffenes art og mængde findes betryggende, og bestemmer de forsigtighetsregler, som iøvrig for tilfældet ansees nødvendige. Ved utlosning eller indladning maa ikke uten særlig dertil meddelt tilladelse av vedkommende havneopsyn eller politi mere dynamit eller krudt paa engang bringes til brygge eller landingsplass, end hvad derfra paa en gang kan bortføres med de tilstedeværende transportmidler.

De bestemmelser, som havneopsynet træffer i henhold til denne paragraf, kan indbringes til endelig avgjørelse av vedkommende departement, dog ikke med opsættende virkning, medmindre havneopsynet samtykker deri.

§ 10. Indkommer paa kjøpstads eller ladesteds havn fartøi, som til skibsbruk har større krudtbeholdning end 25 pund⁵⁾, skal skriftlig anmeldelse derom uopholdelig ske til havneopsynet, som kan paaby, at krudtet av skipperen besørger ilandbragt

1) 50 kg.

2) 500 kg.

3) 1000 kg.

4) 100 kg.

5) 12,5 kg.

11 juni. til forvaring av det offentlige paa et ham dertil anvist sted, hvorfra han ved utgaaende selv vil ha at avhente samme.

§ 11. Forsaavidt nærmere erfaring dertil maatte gi grund, kan Kongen forhøie de mængder, som for dynamits vedkommende er foreskrevet i §§ 3, 5 og 7.

§ 12. De ovenfor med hensyn til nitroglyserin, dynamit og krudt givne bestemmelser kan i det omfang og med de forandringer, som maatte findes fornødne, av Kongen gives anvendelse paa andre sprængstoffer og andre eksplosionsfarlige gjenstande.

§ 13. De i det foregaaende givne bestemmelser gjælder ikke statens sølvverk, krigsskibe, militæretaternes etableringer, deres tilvirknings- og opbevaringssteder for eksploderende stoffer eller militære transporter m. v. De forsigtighedsregler, som for dem skal være gjældende, bestemmes av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 14. Tilvirkning eller raffinering av jordolje (petroleum), parafinolje, træolje eller lignende let antændelige væsker — spiritus og spirituøse drikke undtat — er forbudt i kjøpstad og ladested. Paa landets grund maa saadan tilvirkning eller raffinering ikke foretages i kortere avstand fra kjøpstads eller ladesteds grænser end 200 alen¹⁾ eller, uten vedkommende eiers og brukers samtykke, fra naboeiendom end 100 alen²⁾ og kun paa sted, der er saaledes beliggende eller indrettet, at fare for naboeiendom derved, at ildsfarlige væsker kan rinde ut fra tilvirknings- eller raffineringsstedet, ikke er at befrygte.

Ved tilvirkning eller raffinering av de heromhandlede væsker skal der have særskilt oplagssted, hvorhen de tilvirkede eller raffinerte væsker, saasnart de har erholdt egenskap av færdig produkt, uten ophold skal henbringes. Saadant oplagssted maa være fjernet mindst 200 alen¹⁾ fra kjøpstads og ladesteds grænser, og om dets avstand fra naboeiendom samt beliggenhet og indretning gjælder, hvad der iøvrig ovenfor er bestemt om tilvirkningssedet.

§ 15. I kjøpstad eller ladested eller i kortere avstand fra sammes grænser end 200 alen¹⁾ tilstedes ikke opbevaring av uraffinert parafinolje, likesom uraffinert jordolje alene maa have hos apotekere og ikke i større mængde hos hver end 12 potter³⁾, fordelt paa flasker av høist 3 potters³⁾ indhold.

§ 16. 1. Av de øvrige i § 14 omhandlede væsker maa, utenfor de tilfælde, som omfattes av næstfølgende § 17, i kjøpstad eller ladested eller i kortere avstand fra sammes grænse

¹⁾ 125 m.

²⁾ 62 m.

³⁾ Liter.

end 125 meter, ikke inden én eiendom med tilhørende bygninger 11 juni. eller i ett fartøi, forsaavidt saadant benyttes til oplagssted, haves større beholdning end:

A. Av æter, gasæter, fotogen, kamfin, bensin, svovlkulstof, petroleumnafta, petroleumspirit og andre væsker av lignende letantændelighet tilsammen 360 liter, forvaret paa tætsluttende, solide, med forsvarlig bærehank forsynte metalkar av ikke over 15 liters rumindhold og tydelig merket »ildsfarlig«. Herfra undtages tætsluttende, solid metalbeholder, som er fast forbundet med maskinen i automobil. Til bruk i privat husholdning eller bedrift kan man dog uten hensyn til foranstaaende ha en beholdning paa 1 liter eller derunder forvaret paa andre kar end de nævnte; men hver gang der indkjøpes væske av den omhandlede art paa et slikt kar, skal sælgeren paasætte det et av vedkommende departement bestemt merke, forsaavidt karret ikke allerede tydelig bærer et saadant.

B. Av jordolje, træolje, parafinolje, terpentinolje og andre væsker av lignende letantændelighet tilsammen 800 liter. Dog kan Kongen, naar vedkommende kommunestyre andrager derom, forhøie dette kvantum.

2. Paa landets grund utenfor den i foregaaende post nævnte avstand fra by maa væsker, som henføres under bokstav A, alene opbevares enten overensstemmende med forskriftene i forrige led eller paa solide cylinderformede fat av jern eller staal, forsynt med forsvarlige rullebaand og med slike sikringsindretninger, som av vedkommende departement godkjendes som eksplosionssikre. Denne bestemmelse gjelder ogsaa indenfor de i post 1 nævnte omraader for slike væskers oplag efter § 17, naar ikke andet er fastsat i forbindelse med en ifølge nævnte paragrafs 2det led meddelt tilladelse. Uten tilladelse av vedkommende departement maa slike væsker ikke paa landets grund utenfor den i foregaaende led nævnte avstand opbevares i større mængder end 500 liter paa et sted eller paa flere steder med mindre indbyrdes avstand end 30 meter; det samme gjelder for beholdninger paa over 2000 liter av de under bokstav B nævnte væsker eller for forholdsvis tilsvarende mængder av begge slags.

3. Vedkommende departement kan gjøre undtagelser fra bestemmelseerne i 1ste led A og 2det led om beholdernes størrelse og indretning.

4. Naar væsker, som henføres til de under bokstav A omhandlede slags, i større kar eller i kar av anden beskaffenhet end der er angit indføres til kjøpstad eller ladested her i riket eller forefindes ombord i dertil indkommet fartøi, skal ilandbringelsen av disse væsker ikke tilstedes, forinden der for havne-

11 juni. opsynet er fremlagt skriftlig bevis for, at politiet er underrettet om den tilsigtede indførsel.

5. Det paaligger derhos enhver, som driver handel med de under A nævnte væsker at gjøre anmeldelse til politiet.

6. Omtapning (fordeling) av samme væsker fra større eller fra andre slags kar end under bokstav A nævnt maa ikke finde sted i kjøpstad eller ladested eller i kortere avstand fra sammes grænser end foran i nærværende paragraf angit. Departementet kan dog gjøre undtagelse fra denne bestemmelse.

7. Forsaavidt nogen av de under bokstav B omhandlede væsker ved undersøkelse paa Abels apparat under et lufttryk av 760 millimeter gir antændelige dampe ved en lavere temperatur end 22° celsius, henføres den under bokstav A; i hvilket forhold temperaturgraden skal sættes høiere eller lavere, eftersom barometerstanden er under eller over 760 millimeter, bestemmes av Kongen, som ogsaa gir de iøvrig fornødne nærmere regler med hensyn til kontrollen.

8. Vil flere inden én eiendom med tilhørende bygninger eller i ett fartøi, forsaavidt saadant benyttes til oplagssted, ha beholdninger av de omhandlede ildsfarlige væsker, er hver av dem berettiget til at ha en likestor andel i de lovbestemte kvanta, forsaavidt anden overenskomst ikke maatte være eller bli truffet dem imellem.

9. Ildsfarlige væsker maa ingensteds i riket opbevares paa særlig farlige steder i eller ved beboelseshus saasom utganger, trappeganger, trapper eller rum aapne til trap, uten at brandstyret (jfr. lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 1) eller, hvor der ikke er brandstyre, politiet har git samtykke dertil. Samme myndighet kan gi tilladelse til: a) at beholdning paa indtil 360 liter av væske som nævnt i første led under bokstav A opbevares paa jern- eller staalfat eller paa andre solide metalbeholdere av ikke over 40 liters rumindhold, naar karret er forsynt med sikringsindretning av den foran omhandlede art, og b) at der fra disse kar kan foretages omtapning (fordeling) ogsaa i kjøpstad og ladested eller i kortere avstand fra sammes grænse end 125 m.

10. Saavel brandstyret som politiet fører inden sit distrikt kontrol med, at ildsfarlige væsker behandles med tilbørlig forsigtighet og efter gjældende forskrifter, og skal paa ethvert sted ha uhindret adgang til at utøve denne kontrol. Enhver, som vil holde oplag av slike væsker, skal, hvor der er brandstyre, gi dette melding om sit forehavende; som oplag betragtes her enhver beholdning paa over 5 liter av de væsker, som er nævnt foran under bokstav A eller i § 15. Brandstyret, eller hvor der ikke er brandstyre, politiet gir de nærmere forsigtighetsregler, som blir at befølge og kan, hvor særegne omstændig-

heter foreligger, kræve, at beholdningen begrænses til en viss 11 juni. mængde, eller endog helt forby oplaget. Brandstyrets (politiets) bestemmelse kan indbringes til endelig afgjørelse av vedkommende departement, dog ikke med opsættende virkning, medmindre brandstyret (politiet) deri samtykker.

§ 17. Større oplag eller beholdning av de i § 16 omhandlede væsker indtil 10 500 liter, hvoriblandt ikke over 500 liter av dem, der indgaar under bokstav A, kan have i kjelder, hvis rumindhold under jordens overflate er mindst saa stor som oplagets. Saadan kjelder maa ikke ligge under bebodd bygning eller ha avløp; den bør være forsynt med overhvelvning av sten og gulv av ildsikkert material, ha dør- og vinduslemmer av jern samt være godt ventilert. I kjelderen maa ikke have ildsted, likesom gas- eller varmeledning ikke maa føres ind i eller gjen-nem samme.

Efter andragende, der er anbefalt av vedkommende kjøpstads eller ladesteds repræsentantskap, efterat erklæring er avgitt av bygnings- og reguleringskommissionen, kan Kongen tillate opprettelse av oplag, der ikke er bundet til nærværende §'s foranstaaende bestemmelser. Ved tilladelsens meddelelse avgives bestemmelse om, hvorvidt den kun skal gjælde for bestemt tid, om oplagsrummets beliggenhet og indretning, oplagets størrelse og de forsigtighetsregler, som ved dets benyttelse blir at iagttas. Det kan derhos gjøres til betingelse for tilladelsen, at eieren har at motta væsker av lignende beskaffenhet i oplag for andre, overensstemmende med de nærmere bestemmelser, som i saa henseende ved tilladelsens meddelelse avgives.

§ 18. Kongen kan utfærdige almindelige bestemmelser angaaende forsigtighetsregler, som skal iagttages ved transport av de i § 15 og § 16 bokstav A nævnte væsker i henseende til kar, emballage, transportmidler, midlertidig oplægning, fartøiers ankring under transporten m. v.

§ 19. (Ophævet).

§ 20. Naar fartøi paa kjøpstads eller ladesteds havn skal utlosse eller indlade nogen av de i § 14 omhandlede væsker, har vedkommende at gjøre anmeldelse til havneopsynet og at rette sig efter de forsigtighetsregler, som er eller for tilfældet blir paabudt, — navnlig forsaavidt større mængder maa bringes tilstede paa en gang, end § 16 foreskriver.

De bestemmelser, som havneopsynet træffer i henhold til denne §, kan indbringes til endelig afgjørelse av vedkommende departement, dog ikke med opsættende virkning, medmindre havneopsynet samtykker deri.

§ 21. Tilvirkning av fyrstikker maa ikke foregaa i kjøpstad eller ladested og heller ikke i kortere avstand end 100 alen¹⁾

¹⁾ 60 m.

11 juni. fra sammes grænser eller fra naboeiendom paa landet, medmindre dennes eier og bruker deri samtykker.

§ 22. Er der forinden nærværende lovs utgivelse for saadan tilvirkning eller raffinering, som i de foregaaende §§ omhandles, istandbragt særskilt for øiemedet indrettet anlæg, som ikke tilfredsstiller denne lovs forskrifter, er eieren ikke forpligtet til at sløife eller forandre anlægget uten paa forlangende av det offentlige eller deri interessert kommune og mot erstatning, hvis størrelse i mangel av mindelig overenskomst bestemmes ved lovlig skjøn.

Naar det anbefales av vedkommende kommunebestyrelse, kan Kongen tillate, at saadant anlæg, der ligger kjøpstad eller ladested nærmere end en fjerdedels mil²⁾, kan flyttes til andet sted, hvis avstand fra grænsen heller ikke er saa stor; dog vedblir ogsaa i dette tilfælde forpligtelsen til mot erstatning at sløife eller forandre anlægget.

Anlæg, der, efter i et helt aar at ha været nedlagt, atter optages, ansees som nyt.

§ 23. For kjøp- og ladestedene kan der ved beslutning, fattet av vedkommende steds repræsentantskap og bifaldt av Kongen, uten hinder av den almindelige brandandordning eller av specielle anordninger og reskripter, men under iagttagelse av gjældende love:

1. avgives bestemmelser angaaende tilvirkning og opbevaring av ildsfarlige gjenstande, som ikke indgaar under nærværende lovs §§ 1 og 14, og
2. fastsættes almindelige forsigtighetsregler for bruk og behandling av ildsfarlige gjenstande samt for omgang med ild og lys.

§ 24. Like med kjøpstad ansees, forsaavidt de i nærværende lov indeholdte bestemmelser angaar, saadanne forstæder paa landets grund, der er henlagt under kjøpstadens brandvæsen. Derhos kan de bestemmelser, som ved nærværende lov er git for kjøp- og ladestedene, av Kongen, efterat vedkommende kommunebestyrelses erklæring er indhentet, i det hele eller for en del utvides til at gjælde større samlinger av bygninger paa landet. Omvendt kan det efter andragende, der er anbefalt av vedkommende repræsentantskap, efterat erklæring er avgit av bygnings- og reguleringskommissionen, tilstedes av Kongen, at isolerte dele av vidtstrakte marker, der henhører til kjøpstads- eller ladesteds grund, blir med hensyn til de i denne lov avgivne bestemmelser i det hele at betragte, som om de tilhørte det tilstøtende landdistrikt.

§ 25. Opstaar tvist om, hvorvidt en gjenstand henhører

²⁾ 2,8 km.

til dem, paa hvilke nærværende lov har anvendelse, eller til 11 juni. hvilken av disse den er at henregne, kan saken forlanges forelagt vedkommende regjeringsdepartement, hvis avgjørelse dog ikke er til hinder for sakens indbringelse for retten, saafremt den private negter at vedta departementets kjendelse.

§ 26. For tilsyn med de ildsfarlige gjenstande, som omfattes av denne lov, beskikkes en inspektør med nødvendig teknisk utdannelse. Han ansættes av Kongen med 6 maaneders opsigelse, og hans løn utredes av statskassen. De med denne inspektion forbundne utgifter refunderes det offentlige gjennom utligning paa vedkommende bedrifter i saadan utstrækning og efter saadanne regler, som av Kongen bestemmes.

Den utlignede avgift kan inddrives ved utpantning.

Inspektøren skal til enhver tid ha uhindret adgang til ethvert sted, hvor ildsfarlige gjenstande tilvirkes eller opbevares.

Enhver, som har befatning med saadan bedrift, skal være forpligtet paa begjæring at gi forklaring om de forhold, som vedrører tilsynet. Overtrædelse herav straffes med bøter.

Inspektøren kan foreskrive forsigtighetsregler med hensyn til driften. Disse kan dog indbringes til endelig avgjørelse av vedkommende departement. Han er med hensyn til den almindelige borgerlige straffelovs anvendelse at anse som offentlig tjenestemand. Hans instruks fastsettes av vedkommende departement.

De nærmere regler om forholdet mellem denne inspektør og fabriktilsynet gives av Kongen.

§ 27. Hvor havneopsyn ikke forefindes, træder politiet i sammes sted med hensyn til forskjellige i det foregaaende indeholdte forskrifter.

§ 28. Nærværende lovs § 3, forsaavidt angaar dynamit og krudt, samt §§ 4, 15, 16 og 17 træder med hensyn til beholdninger, som ved lovens utgivelse haves i utsalg eller oplag, først i kraft 6 maaneder fra nævnte tidspunkt.

Plakat

11 juni.

angaaende kontrol med kjøbmænds salg av sprængstoffer, hvor saadan er bestemt i henhold til ildsfarlighetslovens § 6.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

I kraft av lov av 11 juni 1915 om forandring i § 6 i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tillægslove

11 juni. fastsættes herved følgende regler for kontrol med kjøbmænds salg av sprængstoffer:

§ 1. Hvor Kongen i henhold til ildsfarlighetslovens § 6 har bestemt, at kontrol med handel med sprængstof skal finde sted, har kjøbmænd, som driver handel med sprængstof, at føre en efter nedenstaaende skema indrettet, paginert og av politiet autorisert sprængstofprotokol, som anskaffes og bekostes av forhandlerne. I protokollen indføres enhver ekspedition av sprængstof av hvilkensomhelst art saavel tilførsel som avgang.

Paa den ene side tilførsel efter følgende skema:

L. Nr.	Datum.	Sprængstoffs art.	Kvantum.	Fra hvem mottat.	Fakturaens eller fragtseddelens nummer.

Paa den anden side avgang efter følgende skema:

L. Nr.	Datum.	Sprængstoffs art.	Kvantum.	Anvendelse.	Kjøperens navn, stilling og bopæl.	Politiattestens nummer.	Kvitteringsnummer.	Ekspeditørens navn.

§ 2. Utlevering av sprængstof maa kun finde sted mot en av vedkommende kjøper egenhændig utfærdiget og datert kvittering for det forønskede kvantum samt mot attest fra politimesteren i byene og lensmanden paa landet. Der maa kun utleveres saa stort kvantum som i attesten anført. Attesten gjælder kun for én gangs ekspedition, og der maa ikke utleveres sprængstof efter attest, som er over $\frac{1}{2}$ aar gammel.

Saavel kvitteringen som attesten nummereres og opbevares som bilag til protokollen, indtil det i § 5 omhandlede eftersyn av politiet har fundet sted. Det samme gjælder vedkommende faktura eller fragtseddel, utvisende det for hver gang til kjøperen forsendte kvantum.

§ 3. Attest maa kun utstedes til personer, som godtgjør, hvad sprængstoffet skal brukes til, og som ikke kan befryktes at ville gjøre ulovlig bruk derav.

Enhver attest skal indeholde:

11 juni.

1. Kjøperens navn, stilling og bopæl.
2. Sprængstoffets art og kvantum.
3. Oplysning om, hvortil sprængstoffet skal brukes.
4. Meddelelse om, at kjøperen for politiet har avgitt forsikring om, at sprængstoffet ikke skal bli benyttet til ulovlig bruk, f. eks. ulovlig dynamitfiske, at intet av sprængstoffet skal bli overlatt uvedkommende, og at den del derav, som ikke kommer til øieblikkelig anvendelse, skal bli opbevart under laas og lukke, saa at intet derav spildes.
5. Datum og politimesterens eller lensmandens underskrift.

Attesten blir at utfærdige av vedkommende polititjenestemand uten betaling. Attest blir ikke at utstede, naar det er sandsynlig, at vedkommende vil misbruke sprængstoffet, eller naar vedkommende vites at ha benyttet saadant i strid med tidligere utfærdiget attest.

§ 4. Politiet har adgang til naarsomhelst at foreta eftersyn i kjøbmændenes lokaler og undersøke, om den paabudte protokol er ordentlig ført og bilagt med behørige kvitteringer, attester og fragtsedler eller fakturaer, om beholdningen stemmer med protokollen, og at ingen misligheter forøvrig finder sted. Protokollen skal ved hvert eftersyn gives paategning av politiet om, hvorvidt anførslerne i protokollen stemmer med bilagene. Gir eftersynet ikke anledning til bemerkning, kan bilagene tilintetgjøres.

§ 5. Kjøbmænds overtrædelse av de i denne plakat indeholdte bestemmelser straffes med bøter, forsaavidt ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse.

Hvorefter alle vedkommende har at rette sig.

Git paa Kristiania slot den 11 juni 1915.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I forbindelse med foranstaaende plakat bestemmes i henhold til ildsfarlighetslovens § 6, at kontrol med handel med sprængstoffer av hvilkensomhelst art skal finde sted i Nordlands, Tromsø og Finmarkens amter.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av herredsstyret for Rakkestads herred, Smaalenene amt, den 19 april 1915 vedtagne beslutning til politivedtægter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig resolution av 5 december 1896 stadfæstede vedtægter:

§ 1. Paa offentlig vei maa der ikke finde sted opløb eller sammenstimlen av folk, slagsmaal, skrik, larm, voldsom eller fornærmelig adfærd, kortspil, dans eller lek, hvorved veifarende forulempes, velanstændigheten krænkes eller færdslen hindres. Likesaa er det forbudt paa offentlig vei at fortære berusende drikke. Som offentlig vei regnes i disse vedtægter enhver vei, sti, adkomst, kai, plads, kirkegaard eller park, som er aapen for almindelig færdsel eller er almindelig befærdet.

§ 2. Uvøren kjøring eller ridning paa offentlig vei er forbudt.

Ingen maa overlate hest med eller uten kjøretøi til person, som er beruset eller av anden grund kan antages ikke at kunne styre hest.

En kjører maa ikke ha mer end en løshest. Paa vinterføre er de kjørende pligtige til at holde saadan bjelde eller klokke paa sine hester, at man kan høre deres komme paa passende avstand. Herfra er undtat kjøring i anledning av begravelser. Forspændt hest, som henstaar paa offentlig vei uten tilsyn, skal være forsvarlig bundet.

Det er forbudt uten den kjørendes tilladelse at krype op paa eller henge sig ved vogner eller andre kjøretøier under kjørsel eller til saadanne at fastgjøre haandvogner eller slæder.

§ 3. Ingen maa paa offentlig vei eller utover samme skyte med bøsse eller lignende, avbrænde fyrverkerisaker, krudt eller eksploderende gjenstande av nogen slags, ikke heller kaste sten, sneball eller andet, hvorved skade kan bevirkes eller veifarende fortrædiges.

§ 4. Paa vei, hvor det vil være til hinder eller ulempe for færdslen, kan politiet forby kjælkeakning.

§ 5. Forspændte kjøretøier maa paa offentlig vei kun henstaa paa steder, hvor de ikke hindrer færdslen og saa langt til siden av kjørebanelen som mulig. Det samme gjelder for motorvogner og fraspændte kjøreredsaker, som desuten ikke maa bli staaende lenger end nødvendig for deres av- og paa-læsning.

§ 6. Uten lensmandens tilladelse maa ingen — end ikke

for kortere tid — ta plass paa offentlig vei for at utsælge 11 juni. varer eller drive anden forretning. Ingen maa gaa omkring i herredet og musisere, forevise kunster eller seværdigheter uten lensmandens skriftlige tilladelse.

Likesaa er det forbudt enhver, som ikke har erholdt skriftlig tilladelse av lensmanden og er anvist plass av jernbanens vedkommende, at fremmøte ved jernbanestasjonene eller andet offentlig sted for at tilby skyss for betaling.

En i henhold til denne § git tilladelse kan tilbakekaldes naarsomhelst.

§ 7. Politiet kan paalægge eier av hund, som viser sig bisk eller har for vane at forulempe mennesker eller dyr ved at fare mot dem eller gjør ad dem, at holde den bundet eller forsynt med forsvarlig mundkurv. Tisper skal holdes inde i løpetiden.

Ukjendte hunder kan av politiet tages i forvar og foranstaltet dræpt eller solgt, hvis eieren ikke melder sig inden 5 dage, efterat varsel er kundgjort i lokalt blad.

§ 8. Det er forbudt at flytte eller bortta eller paa nogen maate beskadige eller besudle de til offentlig prydelse eller nytte bestemte gjenstande eller indretninger, lovlig opslaatte plakater og bekjendtgjørelser.

Det er likeledes forbudt uvedkommende at klatre op ad eller tilrakke stolper for elektriske ledninger, telefon eller lignende indretninger.

§ 9. Enhver, som driver offentlig bevertning, skal sørge for, at der i de dertil benyttede lokaler eller tilhørende gaardsrum intet forefalder, som strider mot orden eller sømmelighet. Ingen maa paa offentlig bevertningssted gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende adfærd, hvorved nogen fortrædiges eller forstyrres, eller paa anden maate utvise forargelig eller uanstændig opførsel. Offentlige bevertningssteder og forlystelsessteder skal holdes lukket fra kl. 10 aften før søn- og helligdage til kl. 5 eftm. paa disse dage og ellers fra kl. 12 aften til 6 morgen, og i den tid, lukning er paabudt, maa ingen gjester indlates eller servering foregaa. Fra disse bestemmelser undtages spisesteder, bevertningssteder, hvor kun mat, kaffe og melk forhandles. Disse maa dog ogsaa være lukket søn- og helligdage i tiden 10—1.

Beverting av reisende i hoteller og losjihus kan ske uten hinder av forannævnte bestemmelser.

§ 10. Offentlig sammenkomst til avholdelse av dans eller anden lystighet maa ikke finde sted uten tilladelse av lensmanden, som kan paalægge vedkommende at foreta det fornødne til ordenens opretholdelse og at utrede de dermed forbundne utgifter.

11 juni. Omkostningene herved kan politiet forlange erlagt forskudsvis samtidig med, at tilladelsen gives.

Dage før søn- og helligdage maa saadan sammenkomst ikke vare længer end til kl. 11 aften. Disse bestemmelser gjælder ogsaa foreninger, basarer, kurvfester, pakkefester og lignende, saafremt adgangen til at delta er aapen for almenheten.

§ 11. Overtrædelse av denne vedtægt straffes² efter loven.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for rikets herreder, jfr. lov nr. 3 av 12 juni 1914 og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v., meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av herredsstyret for Nes herred, Buskeruds amt, den 25 mai 1915 vedtagne beslutning om forandring i og tillæg til de ved kongelig resolution av 13 mai 1899 stadfæstede politivedtægter for herredet:

§ 6. Uvøren kjørsel — derunder i automobil og paa cykel — eller riden paa offentlig vei maa ikke finde sted. Paa vinterføret er de kjørende pligtige at ha forsvarlige bjelder paa sine hester. Cyklende skal vike tilside eller, i tilfælde fornødent, staa av for kjørende og gaaende.

§ 11. Lovhjemlet opslaatte plakater og bekjendtgjørelser er det forbudt at rive ned, besudle eller gjøre ulæselige.

§ 12. Uten politiets tilladelse er det forbudt at gi offentlige forestillinger — derunder konserter, balletter, cirkus, pantomimer, magiske eller ekvilibristiske forestillinger, holde karusel, luftgynge, skytebane etc., forevise menageri, panorama eller andre seværdigheter. Tilladelsen knyttes altid til bestemt person, der optræder som den ansvarlige, og kan tilbakekaldes naarsomhelst.

§ 13. Enhver, som har faat tilladelse til at gi forestilling eller andet efter § 12, skal etterkomme de ordens- og sikkerhetsregler, som politiet maatte foreskrive. Besøkende pligter at etterkomme politiets paabud i og utenfor lokalet og forøvrig iagttatte orden og sømmelighet.

§ 14. Enhver, som gir konserter, forestillinger eller andet efter § 12, har for hver forestillingsdag eller aften at svare en avgift fra 5—100 kroner efter politiets bestemmelser. Avgiften erlægges forskudsvis og tilfalder herredskassen. Konserter, skuespil og andre forestillinger etc. av almindennende art samt de, som gives i veldædig øiemed eller av indenbygdsboende, kan fritages for avgift. Vedkommende bekoster selv

det ordensopsyn, som politiet maatte foreskrive. Kirkekon- 11 juni.
serter kommer ikke ind under bestemmelserne i nærværende
vedtægter.

§ 15. Overtrædelse av disse vedtægter er belagt med
straf, kfr. straffelovens § 339². — § 11 i politivedtægtene,
fastsat ved kongelig resolution av 13 mai 1899, bortfalder.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I henhold til lov av 6 juni 1891 om politivedtægter for
rikets herreder og lov av 22 mai 1875 om offentlige forestil-
linger m. v. meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av her-
redsstyret for Rissens herred, Søndre Trondhjems amt, den
6 februar 1915 vedtagne beslutning til nye politivedtæg-
ter for herredet, som skal træde istedenfor de ved kongelig
resolution av 27 juli 1896 stadfæstede vedtægter:

§ 1. Paa offentlig vei, hvorunder i denne vedtægt ind-
befattes enhver vei, plads, kai eller adkomst, som er bestemt
for almindelig færdsel eller almindelig befærdet, maa opløb,
sammenstimlen, slagsmaal, skriken eller anden larmende, vold-
som eller fornærmelig adfærd, hvorved den offentlige orden for-
styrres eller færdslen hemmes, ikke finde sted.

Ved forsamling av mange mennesker paa saadanne steder
er de tilstedeværende forpligtet til at rette sig efter de paabud,
som politiet gir til ordenens opretholdelse og publikums betryg-
gelse.

§ 2. Paa eller utover saadanne veier, som i § 1 omhandlet,
maa der ikke avfyres skud, opsendes fyrverkeri eller avbrændes
eksploderende gjenstande og heller ikke kastes med sten, sne-
ball eller andre gjenstande, saa at veifarende eller andre utsættes
for fare.

Det er likeledes forbudt paa eller ved offentlig vei at nyde
berusende drikke.

Papir eller andet avfald maa ikke kastes eller henlægges
paa eller ved offentlig vei.

Ved mineringsarbeide paa eller i nærheten av offentlig vei
eller i nærheten av bebodd hus maa tilbørlig forsigtighet iagt-
tages.

§ 3. Uvøren kjøring eller ridning — herunder indbefattet
cykkelridning — paa offentlig vei maa ikke finde sted.

Ingen maa overlade hest, med eller uten kjøretøi, til per-
son, som er beruset eller av anden grund kan antages ikke at

11 juni. kunne styre hest. Paa vinterføre er de kjørende pligtige til at ha saadan bjelde eller klokke paa sine hester, at man kan høre deres komme i tilbørlig avstand. Herfra undtages kjøring i begravellesfærd. Forspændt hest, som henstaar paa offentlig vei uten tilsyn, skal være forsvarlig bundet.

§ 4. Forspændte kjørereds-kaper maa paa offentlig vei kun henstaa paa steder, hvor de ikke hindrer færdslen, og holde saa langt til siden av kjørebanelen som mulig. Det samme gjælder for fraspændte kjørereds-kaper, som desuten ikke maa bli staaende længer end nødvendig for deres av- og paalæsning.

§ 5. Cyklen paa offentlig vei pligter at vike tilside for gaende eller kjørende, medmindre han rider paa høire side av veibanen, og i tilfælde den kjørende varsler eller hest viser sig ræd, at stige av cyklen. Cyklen skal være forsynt med løkt, der tændes ved mørkets indtræden, og med signalapparat, som benyttes betimelig, før en møtende eller en, som er indhentet, skal passeres.

§ 6. Politiet kan foreskrive de indskrænkninger, som ansees fornødne ved kjælke-, ski- og skøiterending samt ved lek og spil paa offentlig plads eller vei.

Ved fiske om vinteren paa indsjøen Botten, maa de huller, som i den anledning hugges i isen, inden de forlates, merkes og indhegnes paa en maate, som er synlig paa længere avstand. Politiet kan utfærdige nærmere bestemmelse om, hvorledes merking og indhegning skal ske. Likeledes kan politiet forby færdsel paa isen, naar denne ansees usikker.

§ 7. Trær ved offentlig vei eller i offentlig anlæg maa ikke beskadiges. Heller ikke maa gjenstande, som er anbragt til offentlig nytte eller pryde, husvægger mot offentlig vei, veistolper, grunder, gjærder, bænker eller lignende borttages, beskadiges eller tilsmudsas. Lovlig opslaatte plakater og lignende maa ikke nedrives, tilsøles eller gjøres ulæselige.

§ 8. Naar hunder viser sig biske eller glubske eller forulemper mennesker eller hester ved at gjø ad dem eller fare mot dem, skal eieren efter politiets nærmere bestemmelser være pliktig til at holde saadanne hunder bundet eller forsynt med mundkurv. Dette gjælder ogsaa hunder, som politiet av hensyn til deres race og størrelse finder at være farlige. Eier av hund har at holde denne tilbake, naar den anfælder nogen. Det er forbudt at tirre hunder eller hidse dem sammen paa offentlig vei. Tisper maa i løpetiden holdes inde. Hunder maa ikke medtages i kirke eller offentlige møter eller forsamlinger.

Hunder, hvis eier ikke kjendes, eller som løper om paa egen haand, kan optages av politiet.

Melder eier sig ikke inden 1 — en — uke efter utstedt bekjendtgjørelse, kan saadanne hunder dræpes eller sælges.

§ 9. Hester eller andre kreaturer maa ikke slippes paa offentlig vei, hvor denne har hegn paa siderne. Det er forbudt at la olme okser eller andre for den personlige sikkerhet farlige dyr gaa løse i uindhegnet til offentlig vei støtende havnegang eller indhegning ved offentlig vei, medmindre indhegningen er forsynt med saa høit og sterkt gjærde, at dyrene ikke kan trænge igjennem eller springe over. Hester og kjør maa ikke tjores saaledes, at de kommer ind paa offentlig eller almindelig befærdet vei.

§ 10. Enhver, som holder bevertning med spise- eller drikkevarer, skal, saavidt det staar til ham, sørge for, at der i de dertil benyttede lokaler intet forefalder, som strider mot orden og sømmelighet.

§ 11. Ingen maa paa offentlig bevertnings- eller forlystelsessted gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende adfærd, hvorved andre fortrædiges eller forstyrres, ei heller i anden maate vise en uanstændig eller forargelig opførsel.

§ 12. Offentlig bevertning eller sammenkomst til avholdelse av dans eller anden lystighet maa ikke finde sted uten forutgaaende anmeldelse til politiet, som kan paalægge vedkommende at foreta det fornødne til ordenens opretholdelse og at utrede de dermed forbundne omkostninger samt træffe bestemmelse om tiden for dens ophør.

§ 13. Ingen maa gi offentlige konserter, dramatiske forestillinger eller forevisninger av nogen slags uten tilladelse av politiet. Tilladelsen knyttes altid til bestemt person, der optræder som den ansvarlige, og kan tilbakekalles naarsomhelst.

§ 14. Enhver, som har faat tilladelse til at gi forestilling eller andet som anført i § 13, skal etterkomme de regler, som politiet maatte foreskrive. Besøkende pligter at etterkomme politiets ordre i og utenfor lokalet og i det hele at iagttta sømmelighet og orden.

§ 15. De, som gir offentlige konserter, forestillinger eller forevisninger, har at utrede en avgift til herredskassen for hver forestilling eller hver dag av fra 2 til 20 kroner efter politiets nærmere bestemmelse.

Avgiften betales forskudsvis.

Konserter etc., der gives i veldædig øiemed eller av indenbygdsboende, kan av politiet, eventuelt formandskapet, fritages for avgift. Ogsaa forøvrig kan fritagelse for avgift i særlige tilfælde finde sted. Vedkommende bekoster selv politiopsyn, naar saadant av politiet ansees nødvendig eller trænges.

§ 16. Overtrædelse av disse vedtægter straffes efter straffelovens § 339², forsaavidt den ikke indgaar under strengere straffebud.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

I henhold til lov av 22 mai 1875 om offentlige forestillinger m. v. og lov av 25 juli 1913 om offentlig forevisning av kinematografbilleder meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av herredsstyret for Aals herred, Buskeruds amt, den 8 mai 1915 vedtagne beslutning om avgift av offentlige forestillinger:

§ 1. Av konserter, teater, cirkus, varieté og kinematografforestillinger, der gives av tilreisende, betales til Aals herredskasse en avgift, stor 10 % av bruttoindtægten.

§ 2. Avgiften betales senest dagen efter konserten eller forestillingens avholdelse eller, om denne er en søn- eller helligdag, første hverdag derefter til lensmanden, der avlægger regnskap til herredskassereren.

§ 3. Lensmanden kan, idet han meddeler tilladelse til konserten eller forestillingens avholdelse, fordre betryggende sikkerhet for avgiftens indbetaling.

§ 4. Nærværende vedtægt træder i kraft straks.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

I henhold til lov til beskyttelse av barn mot bruk av tobak av 19 april 1899 meddeles stadfæstelse paa nedenstaaende av kommunestyret for ladestedet Langesund under 29 april 1915 fattede beslutning til vedtægt om salg av tobak til barn m. v.:

§ 1. Salg til barn under 15 aar av cigarer, cigaretter eller tobak i hvilkensomhelst form er forbudt.

§ 2. Det skal videre være forbudt at kjøpe cigarer, cigaretter eller tobak i hvilkensomhelst form til bruk for eller efter opfordring av barn under 15 aar eller at overlate et barn under 15 aar forannævnte varer som gave eller laan eller bytte eller mot vederlag i personlige tjenester.

§ 3. Barn under 15 aar, som bruker cigarer, cigaretter eller tobak i hvilkensomhelst form paa gater, veier eller andre offentlige steder, kan av politiet fratages saavel cigarer, cigaretter og tobak som tobakspipe, cigarmundstykke og lignende. Politiet skal i hvert tilfælde undersøke, paa hvilken maate barnet er kommet i besiddelse av forannævnte saker, og underrette forældre eller foresatte om det passerte.

§ 4. Overtrædelse av denne vedtægt straffes efter loven.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I medhold av § 12, jfr. §§ 7 og 8, i ildsfarlighetsloven av 3 mai 1871 med senere tillægslove tillates sprængstoffet Echo befordret med jernbanen som almindelig il- og fragtgods paa betingelser, som blir at fastsætte av Justisdepartementet.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Bergs herred i Smaalenene amt i møte den 4 mai 1915 fattede beslutning om et tillegg til de for herredet ved kongelig resolution av 9 september 1910 approberte sundhetsforskrifter:

Bestemmelser om renhold i butikker.

§ 1. I butikker skal bestandig findes vaskestel med rent vand, rene haandklær og saape.

§ 2. Gulvet skal ikke feies tørt, men først efter dynking med vand eller paastrøing med vaat sagmug eller lignende.

§ 3. Gulvet skal vaskes mindst 1 gang i uken og feies hver dag.

§ 4. Disker og bord avtørres hver dag med vaat klut.

§ 5. Spyting paa gulvene er forbudt og opslag herom ophænges i butikken.

§ 6. Fedeverer skal holdes avsondret, enten i skap eller i hylder med forhæng, og til indpakning av matvarer anvendes kun rent papir.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Nordre Lands herred i Kristians amt i møter den 25 februar og 5 mai 1915 fattede beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet:

§ 1. Ved opførelse av nye eller flytning av gamle beboelseshus skal meddelelse herom ske til formanden i helse-

11 juni. raadet, der har at gjøre vedkommende opmærksom paa sundhetsvedtægtene.

§ 2.

- a. Det opførendes hus maa ikke ta sollys fra noget vaaningshus.
- b. Avstanden fra beboelseshus til stald, fjøs eller andet opholdssted for husdyr samt privet maa ikke uten særskilt tilladelse fra helseraadet være mindre end 12 m. Der maa ikke være tilsig fra noget saadant hus til grunden under beboelseshuset.
- c. Grunden under beboelseshuset maa være vel avgrøftet og befridd for matjord.
- d. Stuebygning maa staa paa en grundmur, der ingensteds maa være mindre end 30 cm. høi over jordoverflaten; der maa ved passende aapninger paa to motstaaende sider sørges for luftveksel.
- e. Gulvene i beboelsesrum — ialfald i 1ste etage — maa være dobbelte: stubbegulv og helt gulv med pap eller helt tøifyld imellem.
- f. Beboelsesrum maa ha en høide av mindst 2,25 m. og være forsynt med mindst ett gangvindu.
- g. Benyttes kokeovn eller komfyr, skal der anbringes en damphætte over denne.

§ 3. Ved anlæg av stald, fjøs og andre opholdsrum for dyr samt privet skal foruten hvad der i § 2 b er bestemt iagttages følgende: Der maa ikke fra binge eller gjødselkjelder være tilsig til noget vandinntak, hvorfra hentes drikkevand til mennesker eller dyr. Aapne priveter maa ikke uten helseraadets samtykke ligge alfarvei nærmere end 12 m. Privetbingerne maa tømmes mindst 2 ganger aarlig; ved jevnlig paaføring av strøe maa der sørges for, at der ikke utbredes stank. Privet kan tillates anlagt inde i beboelseshus, naar der ved særskilte foranstaltninger, der maa være godkjendt av helseraadet, sørges for nødvendig luftveksel til forebyggelse av stank.

§ 4. Kjøkkenavfald og andre urenligheter fra husene skal bringes paa gjødsel- eller søppelhauger, som ikke uten helseraadets samtykke maa ligge nærmere vaaningshus eller alfarvei end 12 m., og ikke paa sted, hvorfra der er tilsig til vandinntak for mennesker eller dyr. Søppelhauger bortkjøres 2 ganger aarlig eller oftere, naar de gir anledning til stank. Aadsler maa bringes tilstrækkelig langt væk fra beboelseshus og nedgraves paa et dertil skikket sted.

§ 5. Brønd, opkomme eller bæk, hvorfra tages drikkevand, maa ikke ved vask av klær, badning eller paa nogen som helst anden maate forurenses. Brønder maa ikke graves

paa steder, hvor vandet kan forurennes ved urent tilsig; de 11 juni. skal ved avgrøftning beskyttes mot overvandstilsig og over jorden forsynes med karm og lok. Brønder maa ha luftventilation og maa renses, saasnart vandet viser sig mindre godt.

§ 6. Veigrøfter og andre grøfter, rendestener og kloakker med kummer maa renses saa ofte, at løpet ikke stoppes og stank opstaar til ulempe for omkringboende. Spildvand og kloakker maa ikke ledes ut i veigrøfter.

§ 7. Findes bebodd hus (herunder ogsaa skogshytter) skadelig for sundheten paa grund av fugtighet, urenlighet, overfyldning av mennesker, slet ventilatione ller lignende, kan helse-raadet paalægge vedkommende at rette manglene inden en given frist, og indtil dette er skedd forby rummets avbenyttelse.

§ 8. Ved anlæg av bedrift, der antages i særlig grad at ville forurense luften for de omkringboende, maa dens plan forelægges helse-raadet og driften ikke paabegyndes, før denne er godkjendt av samme.

§ 9. Det er forbudt at sælge eller overdra bedærvede eller sundhetsfarlige fødemidler samt at sælge eller avhænde bruksgjenstande, der indeholder giftige bestanddele. Helse-raadet kan i tilfælde paaby disse tilintetgjort uten erstatning. Prøver av saadanne fødemidler eller gjenstande kan av helse-raadet eller dets formand forlanges utlevert til undersøkelse. Forbudet kan foreløbig utstedes av helse-raadets formand; endelig avgjørelse træffes av det samlede helseraad.

§ 10. I herredet maa der ikke drives handel med utenbygdsfra indførte brukte gang- eller sengklær, uten at disse er desinfisert og der for helse-raadet fremlægges attest herfor.

§ 11. Ethvert alvorlig sygdomstilfælde, der er eller gir mistanke om at være opstaat ved bruk av de i § 9 og 10 omhandlede fødemidler, gjenstande og klær, skal av den tilkaldte læge anmeldes for helse-raadets formand. Likeledes paalægges det enhver i herredet praktiserende læge uopholdelig at anmelde ethvert tilfælde av saadan smitsom sygdom, der er gjenstand for det offentliges særlige forsorg.

§ 12. Utsalgssteder og dertil knyttede opbevaringssteder for kjøt, fisk, melk, smør og brød skal holdes rene og godt luftet og maa ikke benyttes til soverum eller kjøkken. Fødevarer, des nydes uten videre tilberedning, maa kun utselges fra lukkede beholdere. Heller ikke maa paa de ovennævnte steder opbevares andre varer, som kan meddele matvarer daarlig lugt eller smak. Handlende maa ikke levere matvarer indpakket i aviser eller urent papir. Omførsel av saadanne varer maa ske paa saadan maate, at de ikke utsættes for sol, regn eller støv.

11 juni. Vaskevand med tilbehør skal være i butikker, hvor der sælges matvarer.

§ 13. Anlæg av bakeri og slagteri skal anmeldes for helseraadet. De skal forsynes med cementgulv, ha glatte vaskbare vægger og tak, være lyse og luftige. De maa holdes rene for støv og stank.

§ 14. I tæt bebyggede dele av herredet samt hoteller skal foruten de almindelige forskrifter gjælde følgende særbestemmelser:

a. Hus- og grundeiere skal ved feining holde sine gaardsrum og veier rene.

b. Privetene skal forsynes med forsvarlig indelukkede tætte kasser eller tønder, der paafyldes kalk eller andet størie. Tømning foretages saa ofte, at der ikke forekommer stank eller overfyldning.

c. Tørt avfald fra husene (søppel) lægges i tætte søppelkasser, der tømmes saa ofte som nødvendig.

d. Brønder skal ha murede eller tømrede vægger i mindst 1 m.s dybde fra overflaten. Disse vægger fortsættes i en 20 cm. høi overbygning, der forsynes med dække, hvori der er aapning med hængsellok.

e. Helseraadet kan forby kreaturhold eller paaby indskrænkninger deri, hvis dette medfører stank eller andre sanitære misligheter, som eieren ikke vil eller kan avhjælpe.

f. Al slagtning skal foregaa i slagtehus indrettet som anført i § 13 og avfaldet behandles som for aadsler bestemt i § 4.

g. Helseraadet bestemmer til enhver tid, hvilke strøk av herredet skal gaa ind under de i denne § indeholdte særskilte bestemmelser, likesaa i tvilstilfælde hvilke enkelte gaarder eller hus skal medregnes til omhandlede strøk.

§ 15. Barberstuer.

a. Ved barbering maa der for hver kunde brukes renvasket serviet og rent dække over nakkeputen. Indsaapning sker med haanden.

b. Alunsten o. l. skylles ren, før den brukes. Fælles pudderkost maa ikke benyttes; man maa bruke en dot rensed bomuld, som kun anvendes én gang.

c. Klippemaskiner, sakser og kniver tørres omhyggelig av for hver kunde. Kammer og børster avtørres, bankes og renses for hver kunde og vaskes for hver dag i salmiakspiritus og vand (25 à 30 draaper i 250 gr. vand).

§ 16. Hvor særegne forhold kræver det, kan helseraadet tillate avvikelser fra sundhetsvedtægtene. Opfyldes ikke disse vedtægter eller andre av helseraadet lovlig fattede beslutninger, kan helseraadet la det fornødne utføre for vedkommende overtræders regning.

§ 17. De for herredet ved kongelig resolution av 9 august 1894] approberte sundhetsforskrifter for Nordre Lands herred ophæves fra den tid, de nye forskrifter træder i kraft.

Kongelig resolution

av 11 juni.

11 juni.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa nedenstaaende av herredsstyret for Vikebygds herred i Søndre Bergenhus amt den 17 april 1915 fattede beslutning om et tillæg til og om en forandring i § 12, sidste led, av de for herredet gjældende ved kongelige resolutioner av 12 april 1897 og 10 september 1909 approberte sunhetsforskrifter:

Tillæg til sundhetsforskriftene, om renhold i butikker.

I.

Butikker skal holdes rene og godt utluftet; utenfor indgangsdøren skal der være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Tør feining er forbudt, likesaa spytning paa gulvet. Der skal forefindes et tilstrækkelig antal spyttebakker, hvis bund skal dækkes med fugtig sagmug, torv eller lignende. Spyttebakkerne skal hver dag rengjøres. Butikker, hvor der sælges melk, fløte eller andre matvarer, maa ikke brukes som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum, hvor saadanne varer tilberedes og opbevares, skal være forsynt med rent vaskevand, saape og rene haandklær, og de personer, som haandterer varerne, skal jevnlig vaske sine hender.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og anden urenhet saavel i butikkene som i tilberednings- og lagerrommene. Naar det lar sig gjøre, skal varerne anbringes i vel renholdte, tillukkede kar, skuffer, skap med dører eller lignende. Vegt- og maaleredskaper, som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer, skal være rene, naar de brukes. I melkeutsalg maa der ikke drives handel med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak.

Det er forbudt sælgeren at indpakke matvarer i aviser eller urent papir.

II.

Helseraadet kan midlertidig forby utsalg av melk eller andre matvarer fra steder, hvor der forekommer tilfælde av farlige smitsomme sygdomme, som kan utbredes ved at varerne sælges. Desuten kan helseraadet forby, at der sælges melk eller

- 11 juni. melkeprodukter, som kommer fra steder, hvor tilfælde av farlige smitsomme sygdomme findes blandt mennesker eller dyr, likesom ogsaa fra steder, hvor der ikke iagttages den tilbørlige renlighet ved melkens behandling, opbevaring eller fremsendelse.

Helseraadet kan forby handel med og tilberedning av melk og andre matvarer, hvor enten dets lovmedholdelig givne paa-læg ikke efterkommes, eller stedet av sanitære grunde ikke egner sig for saadan næring.

Forandring av sundhetsforskriftenes § 12, sidste led.

»Medfører næringsbruk eller bedrifter sundhetsskadelig stank, utdunstninger eller forurensninger, skal vedkommende eier eller bruker være forpligtet til at rette sig efter de bestemmelser, som helseraadet paalægger til fjernelse av ulemperne«.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

1. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Aar-dals herred i Nordre Bergenhus amt i møte 12 december 1914 og 22 mars 1915 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet og om forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning.

2. De ved kongelig resolution av 25 mai 1878 approberte sundhetsforskrifter for herredet ophæves fra den dag, da ovenomhandlede forskrifter træder i kraft.

De nye sundhetsforskrifter m. v. er saalydende:

Om sundhetskredser.

- § 1. Herredet skal til enhver tid være delt i sundhetskredser med hver sin tilsynsmand, valgt blandt medlemmene i helseraadet. Tilsynsmændene har i hver sin kreds at føre tilsyn med gjennomførelsen av herredets sundhetsforskrifter.

Tilsynsmændene vælges i første møte av helseraadet, efterat nyt herredsstyre har begyndt sin virksomhet, og fungerer til næste valg.

Om bygningsvæsen.

- A. § 2. Ved nyopførelser, hovedreparationer og flytninger av bygninger skal tilsynsmanden i vedkommende sundhetskreds paa

forhaand være underrettet derom. Selv uten saadan anmeldelse 11 juni. skal tilsynsmanden paase, at herredets bygningsregler overholdes.

De skal være følgende:

- a) Avstanden mellem vaaningshus og matbod paa den ene side og stald, fjøs, grisehus og vandhus paa den anden side skal mindst være 8 meter, men hvor uthuset staar i vinkel til vaaningshuset, skal avstanden være mindst 4 meter til nærmeste hjørne.
- b) Tomten for vaaningshuset skal være vel avgrøftet og matjorden fjernet.
- c) Vaaningshuset skal staa paa grundmur av sten, forsvarlig tæt, og av en høide av mindst 30 cm. for 2-etages og 15 cm. for 1-etages hus.

Hvor der ikke er kjelder, skal grundmuren ha et træk-hul av 8 cm.s tversnit paa hver side av bygningen.

- d) Vaaningshuset skal bestaa av mindst 2 værelser.
- e) I hel etage skal ethvert beboelsesrum ha en høide av mindst 2 m. og 50 cm., i kvist-etage en gjennemsnitshøide av mindst 2 m.

Kjeldere maa ikke indredes til eller benyttes til sove- rum eller almindelig beboelsesrum uten helseraadets god- kjendelse.

Intet beboelsesrum maa ha mindre rumindhold end 15 kubikm. Vinduenes nettoflate maa utgjøre mindst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

Mindst 1 vindu skal kunne aapnes med lethet.

- f. Gulvet i nederste stokverk skal være dobbelt med et mellemlag av tør fyld.

Husregler.

B. § 3. Soverum eller beboelsesrum maa ikke tillike gjøre tjeneste som kjøkken, medmindre der er anbragt indretninger, hvorved al damp fuldstændig avledes ut i det fri.

§ 4. Husdyr — med undtagelse av hund og kat — maa ikke huses i rum, som har væg eller tak tilfælles i vaanings- huset.

§ 5. Findes bebodd hus eller opholdsrum at være skade- lig for sundheten, enten paa grund av utæthet, utilstrækkelig lys og luft, fugtighet, urenlighet eller overfyldning med menne- sker, kan helseraadet forby dets benyttelse, indtil manglene er rettet.

Om avfallsstoffe.

§ 6. For ethvert vaaningshus eller forsamlingslokale skal der opføres privet, som er fjernet mindst 8 m. fra vaaningshus

11 juni. og matbod. Det maa være saaledes beliggende og saaledes indrettet, at der ikke kan ske tilsig til vaaningshus og matbod eller utbredes stank til alfarvei eller nabos eiendom.

Det maa holdes rent, regelmæssig tømmes og paaføres fyld i bingen. Priveter maa ikke indredes i vaaningshus uten til-ladelse fra helseraadet og efter de betingelser, dette opstiller.

§ 7. Forraadnende stoffe eller avfald fra husene maa ikke henkastes rundt husene eller paa tunet, men henbringes i binge eller i gjødselkjelder og jevnlig paaføres fyld.

Disse maa ikke ligge vaaningshus eller alfarvei nærmere end 10 m., hvis pladsen tillater det.

§ 8. Gjødselel eller forraadnende stoffe maa ikke gives avløp til veigrøfter eller til nabos eiendom uten dennes til-ladelse.

§ 9. Døde dyr eller dele av saadanne, som ikke omfattes av lov om smitsomme husdyrsygdomme av 14 juli 1894, skal, saafremt de ikke benyttes til gjødning, snarest mulig nedgraves i forsvarlig dybde.

Om drikkevand.

§ 10. Vand til drikke eller matlagning maa kun tages fra steder, der ikke forurenses ved tilsig eller vask eller bad-ning eller avfald.

§ 11. De steder, hvor der tages vand til drikke eller matlagning, maa ikke forurenses paa ovennævnte maate.

§ 12. Brønder maa ikke graves paa steder, der forurenses ved tilsig. De skal klædes med sten eller planker og ikke ligge privet nærmere end 15 m.

Saavel brønder som opkomme skal ved avgrøftning beskyt-tes mot overvandstilsig og over jorden forsynes med karm eller lok, forsynt med luftventilation.

De maa oprenses, naar vandet viser sig mindre godt.

§ 13. Hvor mat- eller drikkevand ledes ind i husene eller til vandposter ute, maa indtaket være forsvarlig beskyttet mot urent tilsig. Er det helt overbygget, maa det forsynes med ventiler for luftveksling.

§ 14. Helseraadet kan forby benyttelsen av mat- og drikkevand fra brønder, vandledning eller bækker, naar vandet menes at være skadelig for mennesker eller dyr, indtil vandet er undersøkt og forurensningen i tilfælde fjernet.

Midlertidig forbud kan nedlægges av helseraadets formand, indtil undersøkelsen har fundet sted.

Om fødevarer.

§ 15. Melk og andre matvarer maa ikke opbevares i sove- eller beboelsesrum, hvis det paa nogen maate kan undgaaes.

Hvor det er uundgaaelig, skal de hensættes i lukket skap 11 juni. eller i tildækkede kopper.

Alle matkar maa renses omhyggelig efter bruken.

§ 16. Sundhetsskadelige eller bedærvede matvarer maa ikke utsælges uten til gjødning.

Helseraadet kan til enhver tid forlange sig prøver av matvarer overlatt til undersøkelse og, i tilfælde de findes skadelige, besørge saadanne varer tilintetgjort eller paa anden maate uskadeliggjort for vedkommende sælgers regning.

Hvor ingen opsættelse taales, kan salg av saadanne varer foreløbig stanses av ordføreren eller 2 av helseraadets medlemmer. Denne foranstaltning maa dog approberes i første møte i helseraadet.

§ 17. Bakerier, slagterier, meierier og andre produktionssteder for matvarer skal til enhver tid staa under helseraadets kontrol og eierne være forpligtet til at utføre de paalæg, helseraadet maatte finde nødvendige til forhindring av, at matvarerne forurenses eller bedæres.

Om smitsomme sykdomme.

§ 18. Naar erklærte tuberkuløse flytter bopæl, skal den, fra hvem den tuberkuløse flytter, melde flytningen til helseraadets ordfører.

§ 19. Elever av offentlig skole, som læreren har grund til at frygte angrepet av utøi, skabb eller andre lidelser, som formodes opstaatt ved urenlighet, skal sendes hjem og forbydes skolen, til de er rene.

Elever, som formodes at lide av smitsom sykdom, skal sendes hjem og forbydes skolen, til sykdommens art ved lægeattest er fastslaaet.

Om renhold i butikker.

I.

§ 20. Butikker skal holdes rene og godt utluftet, og utenfor utgangsdøren skal være anbragt fotskraper. Gulv og disker skal daglig rengjøres. Tør feining er forbudt, likesaa spytning paa gulvene. Der skal forefindes et tilstrækkelig antal spyttebakter, hvis bund skal dækkes med sagmug, torv eller lignende. Spyttebakterne skal hver dag rengjøres og deres indhold opbrændes.

Butikker, hvor der selges melk, fløte eller andre matvarer og rum, hvor melk eller matvarer, som skal selges, blir bearbejdet eller tilberedt, maa ikke brukes, som soverum eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med rent vaskevand,

11 juni. saape og rene haandkier, og de personer, som haandterer varerne, skal jevnlig vaske sine hænder.

Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og anden urenlighet saavel i butikkene som i tilberednings- og lagerrommene.

Naar det lar sig gjøre, skal varerne anbringes i vel renholdte tildækkede kar, skuffer, skap med dører, hylder med forhæng og lignende.

Vegt- og maalredskaper, som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer, skal være rene, naar de brukes. I melkeutsalg maa der ikke drives handel med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak.

Det er sælgeren forbudt at pakke matvarer i aviser eller urent papir. Ved omførsel av varer skal de beskyttes mot støv og al anden forurensning.

II.

Helseraadet kan midlertidig forby utsalg av melk eller andre matvarer paa steder, hvor der forekommer farlige smitsomme sykdomme, som kan utbredes ved, at varerne sælges.

Desuten kan helseraadet forby, at der sælges melk eller melkeprodukter, som kommer fra steder, hvor tilfælde av farlige smitsomme sykdomme findes blandt mennesker eller dyr, likesom ogsaa fra steder, hvor der ikke iagttages den tilbørlige renlighet ved melkens tilberedning, opbevaring og forsendelse.

Helseraadet kan forby handel og tilberedning av melk og andre matvarer, hvor enten dets lovmedholdelig givne paalæg trods advarsel ikke efterkommes eller stedet av sanitære grunde ikke egner sig til saadan næring.

Bestemmelser om renhold ombord i damp- og motorbaater i fast rute inden herredet.

§ 21.

- a) Kahyttens gulv vaskes for hver tur, vægger og tak rengjøres omhyggelig mindst 1 gang ukentlig.
- b) Dækket spyles hver dag, naar ikke kulden hindrer dette.
- c) Spyttbakker anbringes i kahytten. Spytning paa kahyttens gulv og paa dækket forbydes ved opslag i kahytten.

Almindelige bestemmelser.

§ 22. Hvor forholdene er av den beskaffenhet, at gjennomførelsen av sundhetsforskriftene støter paa vanskeligheter, kan helseraadet dispensere fra dem i den utstrækning, det finder paakrævet.

§ 23. Naar helseraadets lovmedholdelige paabud ikke efter- 11 juni.
kommes inden en bestemt frist, kan helseraadet la arbeidet ut-
føre paa vedkommendes bekostning.

§ 24. Overtrædelse av disse sundhetsforskrifter straffes
efter de til enhver tid gjældende bestemmelser.

§ 25. Ovenstaaende sundhetsforskrifter træder i kraft 3
maaneder, efterat de har erholdt kongelig approbation.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommis-
sioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa nede-
staaende av herredsstyret for Lierne herred i Nordre Trond-
hjems amt i møter 15 og 16 mars 1915 fattede beslutning om
et tillæg til de for herredet ved kongelige resolutioner av
22 november 1902 og 10 mars 1903 approberte sund-
hetsforskrifter:

Om renholdsregler i butikker.

Butikker skal holdes rene og godt utluftet; utenfor ind-
gangsdøren skal være anbragt føtskraper. Gulv og disker skal
daglig rengjøres. Tør feining er forbudt, likesaa spytning paa
gulvet. Der skal forefindes et tilstrækkelig antal spyttebakker,
hvis bund skal dækkes med fugtig sagmug, torv eller lignende.
Spyttebakkerne skal hver dag rengjøres og deres indhold op-
brændes. Butikker, hvor der sælges melk, fløte eller andre
matvarer, og rum, hvor melk eller matvarer, som skal sælges,
blir bearbeidet eller tilberedt, maa ikke brukes som soverum
eller kjøkken. Disse butikker og rum skal være forsynt med
rent vaskevand, saape og rene haandklær, og de personer, som
haandterer varerne, skal jevnlig vaske sine hænder. Melk, fløte
og andre matvarer skal beskyttes mot støv og anden urenhet
saavel i butikkene som i tilberednings- og lagerrummene. Naar
det lar sig gjøre, skal varerne anbringes i vel renholdte, til-
dækkede kar, skuffer, skap med dører, hylder med forhæng
eller lignende. Vegt- og maaleredsaker, som benyttes ved han-
del med melk eller andre matvarer, skal være rene, naar de
brukes. I melkeutsalg maa der ikke drives handel med andre
varer, som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er
sælgeren forbudt at indpakke matvarer i aviser eller urent papir.
Ved omførsel av matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og
al anden forurensning.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

I henhold til § 4 i lov om sundhetskommisioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa nedenstaaende av bystyret for Tromsø by i møter den 1 december 1914 og 12 mars 1915 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden byen:

1. kapitel.**Om det offentlige renhold.**

§ 1. Fortaag, gater og offentlige pladser samt gate til ubebygget tomt i bebygget strøk skal rengjøres hver lørdag og efter paalæg av helseraad eller politi under særegne omstændigheter ogsaa onsdag. Før feiningen skal der dynkes tilstrækkelig med vand, saa støv ikke hvirvles op. Det paahviler hus- eller grundeieren at rengjøre fortaag, rendesten, kloaksluk og kjørebanen til midtlinjen samt fjerne græsset fra rendestenen.

§ 2. Portrum og gaardspladser skal ogsaa holdes rene og fri for stank. De skal ha en fast overflate, saa de let kan renses, likesom der skal være let avløp for vand til kloakken. Hvor der holdes fjøs eller hestestald, eller hvor grunden kan forurenses ved anden drift, kan helseraadet forlange gaardspladsen i sin helhet eller dele av den brolagt med gatesten eller paafylt tilstrækkelig puksten.

§ 3. I hvert gaardsrum skal findes tilstrækkelig stor, tæt kasse med lok, hvori henlægges alt kjøkken- og husholdningsavfald. Kassen skal tømmes, naar den er $\frac{3}{4}$ fuld. Under særegne forhold kan helseraadet forlange indtil daglig tømning, likesom helseraadet ogsaa kan paalægge at desinfisere kassens indhold, naar det findes fornødent. Aske, kjøkkenavfald, skyllevand og anden urenlighet fra husene maa aldrig tømmes paa gater, offentlige pladser eller i fjæren eller saaledes, at vandet flyter ut paa offentlig gate. Hvor der findes muret og cementert berge, kan avfaldet tømmes i den.

§ 4. Byens landgangskaier og torv skal til enhver tid holdes rene efter foranstaltning av havnevæsenet og kommunen.

§ 5. Inden byens grænser maa ikke henlægges gjødsel og stinkende avfald nærmere offentlig gate eller vei end 50 meter. Hvor arealet er for litet, kan det dog efter helseraadets tilladelse anbringes 30 meter fjernet fra gate eller vei, men skal da overdækkes, saa det ikke utbreder stank.

2. kapitel.

11 juni.

Priveter.

§ 6. Ethvert beboelseshus og ethvert hus, hvori der til stadighed opholder sig mennesker, skal være forsynt med priveter i saa stort antal, at der haves mindst

1 avlukke for indtil 12 individer

2 — » » 24 — o. s. v.

§ 7. Privetene skal være saaledes beliggende, at stank ikke kan trænge ind i beboelsesrum eller opbevarings- og tilberedningsrum for matvarer. Fra privetet maa heller ikke udledes stank til nabo eller offentlig gate. Privetet maa til enhver tid holdes rent.

§ 8. Priveter maa heller ikke anlægges saaledes, at drikkevand eller brønd kan forurenes og under ingen omstændigheder nærmere saadanne indretninger end 4 m.

§ 9. Ved anlæg av vandklosetter skal disse indrettes efter helseraadets anvisning. Avløp fra vandklosetter maa passere en septic tank, godkjendt av helseraadet. Med helseraadets tilladelse kan dog avløp fra vandklosetter føres direkte i sjøen.

§ 10. Privetbeholderen maa aldrig bli mer end $\frac{3}{4}$ fyldt, før den tømmes, og hver vaar senest inden 15 juni og hver høst inden 1 november skal utkjørsel finde sted. Naar føreforholdene vanskeliggjør utkjørsel til 15 juni, kan helseraadet utstrække tiden til 1 juli.

§ 11. I sommermaanedene skal privetbeholderens indhold mindst 2 ganger ukentlig tilblandes av helseraadet godkjendte stoffe, som fjerner stank, og naar helseraadet paabyr det, pligter huseieren at foreta fuldstændig desinfektion av bingeholdet efter helseraadets anvisning.

§ 12. Torvstrøklosetter og klosetter med bøtter av godkjendt konstruktion kan indrettes, efterat helseraadets tilladelse i hvert enkelt tilfælde er indhentet.

§ 13. Underkastes ældre priveter reparation, skal de bringes i overensstemmelse med ovenstaaende samt de av helseraadet og bygningskommissionen givne regler. Om et tidligere opført privet forøvrig skal underkastes disse bestemmelser, avgjøres i hvert enkelt tilfælde av helseraadet.

3. kapitel.

Om husdyrhold.

§ 14. Stald, fjøs og grisehus maa ikke indrettes uten efter forutgaaende anmeldelse til helseraadet, som helt kan

11 juni. forby anlæg av den slags indretninger, hvor det kan befrygtes, at de vil fremkalde sanitære misligheter. I kjælderen under beboelsesrum er det forbudt at holde fjærkræ.

§ 15. Stald, fjøs og grisehus skal være saaledes indrettet og beliggende, at der ikke utbredes stank fra dem til beboelsesrum eller opbevarings- eller tilberedningsrum for matvarer eller til nabo, til offentlig gate eller offentlig plads. Bingerne skal tømmes, naar de er $\frac{3}{4}$ fyldt og ellers, naar helseraadet paabyr det.

4. kapitel.

Om boliger, verksteder, hoteller og losjihus.

§ 16. Før opførelse av beboelseshus eller bygning, hvor der til stadighet skal opholde sig mennesker, skal grunden tilstrækkelig dræneres og rengjøres, dersom den indeholder forraadnende og for sundheten skadelige stoffe. Findes byggetomt av sanitære hensyn uskikket til bebyggelse, kan helseraadet forby bebyggelse, indtil manglene er rettet efter helseraadets anvisning.

§ 17. Ethvert beboelsesrum, der av helseraadet findes uskikket dertil og farlig for beboernes helse paa grund av mangel paa lys, luft eller varme eller paa grund av fugtighet, kan av helseraadet forbydes benyttet til beboelsesrum. Helse-raadet kan ogsaa ryddiggjøre leiligheten eller huset, uten at eieren kan forlange godtgjørelse, indtil de av helseraadet paapekete misligheter er rettet.

§ 18. Hvor der i en leilighet eller et hus optræder farlig smitsom sygdom, kan helseraadet forlange huset eller leiligheten ryddiggjort, indtil den fornødne desinfektion er utført. Huseieren (husverten) er ansvarlig for, at leiligheten er rengjort og desinfisert efter smitsomme syke, før nye beboere flytter ind.

§ 19. I enhver beboelsesleilighet skal herske tilstrækkelig renlighet, likesom der ogsaa maa ske utluftning, saa der ikke kan foraarsakes sanitære misligheter for beboeren eller andre. Finder helseraadet, at der i leilighet falder mindre end 10 m.³ luft pr. voksent individ og mindre end 5 m.³ pr. barn i soveværelset, kan helseraadet forby værelset anvendt til soveværelse.

§ 20. Verksteder, systuer og lignende arbeidslokaler skal, forsaavidt de ikke staar under fabriktilsynets kontrol, staa under helseraadets kontrol og kan, hvor forholdene findes betænkelige for arbeidernes helse paa grund av daarlige lysforhold, manglende opvarmning, daarlig ventilation eller arbeidets art, naar som helst forbydes brukt, indtil manglene er rettet efter helseraadets anvisning. Der bør falde mindst 10 m.³ luft paa hver

arbeider. Dog vil dette kravs opretholdelse bero noget paa 11 juni. ventilationen av rummet og arbeidets art.

§ 21. Efter endt arbeidstid og ellers, naar det er nødvendig, skal ethvert verkstedslokale utluftes tilstrækkelig. Hovedrengjøring skal foregaa mindst 1 gang aarlig, men kan av helseraadet forlanges utført oftere. Gulvet skal vaskes mindst en gang ukentlig og, hvor arbeidet medfører avfald, skal gulvet feies fugtig hver aften. Hvor der er jordgulv, skal gulvet, efter at være fugtet, feies mindst 2 ganger ukentlig.

I ethvert arbeidsrum skal findes tilstrækkelig spyttebakker, disse skal rengjøres en gang daglig.

§ 22. Verksteder maa ikke benyttes til soveværelse, heller ikke værelser, der faar lys eller luft fra verkstedsrummet.

Hoteller og losjihus.

§ 23. I ethvert soveværelse tillates kun plasert saa mange, at der paa hvert individ falder mindst 10 m.³ luft. Vindusflaten maa utgjøre mindst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten, saafremt ikke bygningskommissionen med helseraadets samtykke tillater det anderledes. Værelserne skal grundig utluftes hver dag, likesom ogsaa gulvet skal vaskes daglig. Hovedrengjøring av værelserne skal foregaa mindst 4 ganger aarlig.

§ 24. Overbredslet paa sengene skal være forsynt med lerretspose, og den samt putevar og underlaken skal skiftes for hver ny losjerende. Sengklærne forresten skal vaskes eller dampes mindst 4 ganger om aaret, og sengen skal hver dag staa opslaat mindst 3 timer til utluftning. Ved hver seng skal findes spyttebakke, som skal tømmes mindst 1 gang daglig. Spytning paa gulvet er forbudt.

§ 25. Paa værelset skal findes vandkaraffel og desuten 1 glas for hver losjerende, vaskefat og tilstrækkelig saape samt 1 haandklæ for hver person. Haandklædet skiftes rent for hver losjerende.

§ 26. Dersom verten kommer til kundskap om, at han har hat personer, lidende av smitsom sygdom i losji, har han øieblikkelig at melde det til helseraadets formand og efterkomme de paalæg, som denne gir ham. Privetet skal hver dag eftersees og om fornødent vaskes. Paa privetet skal anbringes spyttebakke.

I ethvert værelse kan helseraadets formand forlange et eksemplar av disse regler opslaat med angivelse av, hvor mange der har lov til at bo paa værelset.

5. kapitel.

Kloakker.

§ 27. Alle kloakledninger skal ligge saa dypt, at de er frostfri, og være saaledes indrettet, at kloakgas ikke kan

11 juni. strømme ut. Kloakkerne i kjelder, gaardsrum eller gate skal være forsynt med tætsluttende lok og renses saa ofte, at de ikke utbreder stank.

§ 28. Helseraadet kan beslutte, at der fra vaaningshus, som ligger i en avstand av ikke over 32 m. fra offentlig kloak eller sjøen, skal føres en lukket kloakledning til denne kloak eller sjøen.

Til kloakken maa ikke skaffes avløp fra privet eller gjødselkjelder uten efter helseraadets samtykke og paa de av det opstilte betingelser.

§ 29. Baade offentlige og private kloakker skal holdes rene, saa de ikke utbreder stank, og det ophentede bundfald straks fjernes.

Oprensningen skal foregaa paa en saadan tid, at det mindst mulig generer naboerne.

Enhver kloak skal føres saa langt ut i sjøen, at utmundingsstedet aldrig ligger tørt ved lavt vand.

Ældre avløpsrender skal bringes i overensstemmelse med disse regler og, hvor helseraadet finder et gammelt kloakanlæg for mislig, kan det forlange ny-anlæg.

6. kapitel.

Om bedrifter, som kan medføre skade for sundheten.

§ 30. Enhver bedrift, hvis produkter eller avfald forurenser luften, utbreder stank eller paa anden maate virker skadelig paa arbeidernes eller naboernes helse, skal staa under helseraadets kontrol og være underkastet bestemmelser, som helseraadet fatter til avhjælp av manglene. Ved nyanlæg av denne slags bedrifter skal planerne forelægges helseraadet til godkjendelse.

§ 31. Oplag av kluter, ben og andet slags avfald, som kan fremkalde stank og ubehageligheter for naboer, maa kun anbringes, hvor helseraadet tillater det. Paa byens torv, almenninger og under pakhus eller paa havnen maa ikke kastes fiskeavfald eller lignende.

§ 32. Enhver sjøbod, som herefter bygges i den indre havn mellem begge jetéer, maa opføres paa helt opfyldt grund med mur ut mot sjøen. Gulvet i første etage skal være tætt og ha svak heldning mot den side, som vender ut mot sjøen. Luke eller aapning i gulvet tillates ikke. Hel eller delvis dispensation fra denne § gives av bystyret efter forslag av helseraadet.

7. kapitel.

Om næringsmidlers forhandling.

§ 33. Ethvert utsalgsted for nærings- eller nydelsesmidler,

heri indbefattet byens kafeer, skal være underlagt helseraadets 11 juni kontrol. For at hindre salg av bedærvede eller for sundheten skadelige nærings- eller nydelsesmidler skal helseraadet foreta eller la foreta undersøkelser paa byens torv, i utsalgsstedene samt byens kafeer og spiseforretninger og i de handlendes oplags- og tilberedningssteder. Helseraadet kan naarsomhelst forlange sig prøver av varen tilstillet.

§ 34. Bedærvede eller for sundheten skadelige nærings- og nydelsesmidler skal tilintetgjøres eller uskadeliggjøres paa eierens bekostning paa den maate, helseraadet forlanger. Dersom øieblikkelig indskriden er nødvendig, kan helseraadets formand foreta konfiskation av varen; er eieren utilfreds hermed, kan han forlange helseraadets avgjørelse. Nærings- og nydelsesmidler maa ikke tilsættes stoffe, der kan skjule, at de er bedærvet. Nærings- og nydelsesmidler maa heller ikke for at konserveres eller for at faa et penere utseende tilsættes stoffe, der er skadelige for sundheten.

§ 35. Brønder og vandledninger kan av helseraadet avstenges, naar der er grund til frygt for, at vandet derfra kan være sundhetsfarlig for mennesker eller dyr.

§ 36. Helseraadet kan ogsaa forby salg av andre gjenstande, som f. eks. tapeter, tøier, leketøy, sukkertøy o. lign., som kan være farlige for sundheten ved, at de inneholder skadelige eller giftige bestanddele.

§ 37. Utsalgssteder, opbevarings- og tilberedelsessteder for matvarer skal være rene, lyse og luftige og saaledes beliggende, at stank ikke kan trænge ind. Andre varer, som kan gi dem usmak, maa ikke opbevares i samme rum. Ferskt kjøt, fleck, brød og andre matvarer skal ved transport gjennom gaterne være forsvarlig tildækket med rent dække, saa de ikke forurenses med støv eller anden urenlighet. Varerne skal under transporten behandles renlig og forsiktig.

§ 38. Enhver sælger skal ordne varerne saaledes, at publikum under kjøpet ikke behøver at berøre varerne.

§ 39. Dersom helseraadet av sanitære grunde finder utsalgsstedet uskikket til utsalg av næringsmidler i sin helhet eller for enkelte sorter, kan det forby bruken av et saadant utsalgssted, indtil manglene er rettet efter helseraadets anvisning.

Butikker og rum, hvor matvarer bearbeides eller tilberedes, skal være forsynt med rent vaskevand, saape og rene haandklær. De personer, som haandterer varerne, skal jevnlig vaske sine hænder. Vegt- og maaleredskaper, som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer, skal være rene, naar de brukes.

§ 40. Hvor tilstedeværende smitsom sygdom kan befryktes utbredt ved salg av næringsmidler, kan helseraadet midlertidig

11 juni. forby ethvert salg. Det kan ogsaa forby indførsel og utsalg av matvarer fra steder, hvor smitsom sygdom er optraadt blandt mennesker eller dyr.

Regler for renhold i bakerier med tilhørende rum.

1. Bakeribedriften uvedkommende gjenstande, der kan gi anledning til støv eller stank i bakerirummene eller hindre disses rengjøring, maa ikke findes i bakeriet eller i rum, der staar i aapen forbindelse med dette.
2. Bakeriet tillikemed de rum, der staar i aapen forbindelse med dette, skal ha loft, vægger og gulv av glatpudset mur eller høvlede træmaterialer og loft og vægger oljet eller oljemalt og maa altid holdes omhyggelig rent. Hver dag efter endt arbeide maa gulvene gjøres omhyggelig rene, efter omstændighetene ved feining, skrapning eller vaskning.

Vegger og tak maa i sin helhet rengjøres mindst hvert fjerdingaar, vinduene mindst hver maaned.

3. Bakeritraag og bord, surkasser samt andre til bakningen benyttede gjenstande som hylder, plater, fjæler m. m. maa altid holdes omhyggelig rene. Smør, melk eller andre stoffe, som benyttes til fremstilling av bakverk, maa opbevares i rene tildækkede kar.

De stoffe, der benyttes til strykning av bakverk, maa tillaves for dagens behov.

Strykvisker bør ikke samtidig benyttes til forskjellige stoffe og maa rengjøres hver dag i kokende vand.

4. Melsækker skal avbørstes og renses omhyggelig for smuds, før de bringes ind i bakeriet og indholdet tømmes i bakeritraget.
5. Hvor bakeriovner, damp- eller vandkjeler fyres gjennom ilæg i bakerirummene, skal der ikke i disse indbringes mer kul eller andet brænde end nødvendig for dagens fyring. Kul eller andet brænde maa ikke ligge løst utover gulvet. Aske og andet avfald maa hver dag fjernes fra bakeriet.
6. Bakerne skal under sit arbeide være iført en egen dragt, som ikke benyttes utenfor bakeriet, og som mindst 2 ganger ukentlig renvaskes.
7. Bakeren skal vaske armer og hænder før arbeidets begyndelse, og hvert bakeri skal være forsynt med tilstrækkelig vaskevandsstel, saape og rene haandklær til bakernes benyttelse.
8. Alt bakverk skal behandles renlig og ved ombringen til utsalg eller kunder føres i tildækkede kasser, kurver eller vogner, som daglig eftersees og renses.

Ovenstaaende regler skal findes opslaat paa et let synlig 11 juni. sted i ethvert av byens bakerier.

Ordensregler for slagterier.

1. Slagteboder, pølsemakerier og utsalgssteder for kjøtvarer maa være luftige og altid holdes rene.
2. Alle de, som arbeider i slagterier, pølsemakerier og utsalgssteder for kjøtvarer, skal være iført rent hvitt forklær med brystsmek og forarmer, som skal skiftes mindst 2 ganger ukentlig. Saape og tilstrækkelig haandklær skal forefindes, likesom der skal være anledning til at vaske henderne.
3. Indvolder utenfor de, der i almindelighet vedkommer kjøtkontrollen, blir straks efter slagtingen at fjerne fra slagteboden, men skal opbevares i têt, tildækket beholder 1 døgn, efterat slagtet er anmeldt til kontrol. Beholderen skal i tiden mellem 1 mai og 1 oktober tømmes mindst 3 ganger ukentlig og kan av helseraadet forlanges tømt daglig, i den øvrige del av aaret mindst 1 gang ukentlig.
4. Skylling av gulvet i slagteboden skal foretages straks efter slagtingen, og gulvet skal være têt med avløp til kloak, der munder ut utenfor lavvandslinjen. Alle til slagtingen anvendte redskaper skal hurtigst mulig efter slagtingen rengjøres og altid være saaledes anbragt, at de med lethet kan kontrolleres.
5. Opbevaring av indvoldsdele (lunger, lever, milt osv.) maa som let forraadnende ikke finde sted i slagteboden, hvorfor disse blir at fjerne straks efter stempelingen. Blod, lemmer og huder maa ogsaa øieblikkelig fjernes fra slagteboden. Med hensyn til opbevaringstid av de forskjellige dele av det slagtede dyr forøvrig har man at rette sig efter kjøtkontrollørens skjønn og ordre.

Tilsætning av farvestofte til kjøtvarer er forbudt.

6. Slagteribedriften uvedkommende saker maa ikke opbevares i slagteboden.
7. I slagteboden skal der, særlig under kontroleringen, sørges for tilstrækkelig plads og lys, og lokalet skal være godt ventilert.
8. I alle til slagtebod og kjøtutsalg henhørende rum er tobaksrøkning forbudt.
9. Gaardspladser i slagterier og pølsemakerier skal altid holdes rene og fri for stank. Gjødelselbingerne skal tømmes mindst 1 gang ukentlig og forøvrig saa ofte, helseraadet paabyr det.
10. Transport av kjøt gjennom byen skal foregaa enten i lukkede, rene vogner, eller kjøttet skal være tilstrækkelig ind-

11 juni. Pakket i presenning eller lerret. Ved ombringelse til kunder skal kjøttet være anbragt i rene traug eller kurver, godt indpakket i rent lerret eller papir.

Ovenstaaende reglement skal findes opslaat paa et iøinefaldende sted i enhver av byens slagteboder, pølsemakerier og kjøtutsalgs.

Regler for melkeutsalgs.

1. Ethvert melkeutvalg skal, før det tages i bruk, godkjendes av helseraadet.
2. I utsalgs- og opbevaringsrummet skal tak, vægger, gulv og disk være saaledes indrettes, at de med lethed kan vaskes. Væggene maa ikke være tapetsert. Utsalgsrummet skal ha egen indgang fra gaten og ikke ved dør staa i forbindelse med daglig- eller soveværelse.
I utsalgsrummet maa ikke opbevares andre varer, som kan gi melk og fløte usmak.
3. Hver aften skal gulvet vaskes. Gulvet maa aldrig feies tørt. Vinduene skal rengjøres hver uke, og hovedrengjøring skal foretages 3 ganger om aaret. Tilstrækkelig spyttebakker, forsynt med grov sand eller fugtet sagmug, skal altid forefindes, og spyttebakkerne skal gjøres rene hver aften. Paa væggen skal paa iøinefaldende steder være opslaat plakater: »Spytning paa gulvet forbudt«, likesom heller ikke tobaksrøkning tillates. I ethvert melkeutvalg skal findes vand og vask samt saape og haandklær.
4. Betjeningen skal være iført rent hvitt forklær med ærmer.
5. Melk maa kun opbevares i rene lukkede kar, og utmaalning eller overhældning fra spand til spand paa torv, gate, i portrum eller gaardsplads kan forbydes av helseraadet.
6. Maalekarrene maa altid være rene, og det er strengt forbudt at drikke av maalekarrene eller spandenes lok.

Fortinningen i melkespandene maa alltid være hel.

7. Ældre melkeutvalg skal i løpet av 1 aar, efterat disse regler har faat kongelig stadfæstelse, være bragt i overensstemmelse med disse regler i den utstrækning, helseraadet forlanger.

Et eksemplar av disse regler skal findes opslaat i ethvert utsalgssted.

8. kapitel.

Om anmeldelse av smitsomme sygdomme. Dødsfald.

§ 41. Ved hver maanedes utgang og senest inden den 3dje i følgende maaned skal enhver i byen praktiserende læge indsende til helseraadets formand opgave over de av ham iagttagne eller behandlede tilfælde av epidemisk eller smitsom sygdom.

Ved følgende sygdomme: kolera, kopper, tyfoidfeber, flek- 11 juni.
tyfus, blodgang, difteri, skarlagensfeber, poliomyelit og epidemisk
cerebrospinalmeningit skal anmeldelse indsendes straks til helse-
raadets formand. Forresten kan helseraadet paalægge lægerne at
indsende daglige eller ukentlige anmeldelser over sygdomme,
hvis utbredelse helseraadet har særlig interesse av at kontrollere.

§ 42. Ethvert alvorligere sygdomstilfælde, der formenes
opstaat ved nydelse av giftige, bedærvede eller forfalskede næ-
rings- eller nydelsesmidler eller ved bruken av forgiftede gjen-
stande, skal øieblikkelig anmeldes til helseraadets formand med
angivelse av den formodede aarsak.

Det samme gjælder, om der findes sanitære misligheter,
som kan antages at staa i forbindelse med sygdom eller fremme
dens utbredelse.

§ 43. Ved nedennævnte smitsomme sygdomme:

A. Kolera, barnekopper, flektyfus, nervefeber, blodgang, difteri,
skarlagensfeber, poliomyelit og epidemisk cerebrospinalme-
ningit.

B. Smitsom øienbetændelse, skurv, skabb og herpes tonsurans
skal likeoverfor skolen iagttages følgende forsigtighetsregler:

1. Barn, lidende av nogen av ovennævnte sygdomme, negtes
adgang til skolen.
2. Er nogen av de under A nævnte sygdomme optraadt i en
familie, negtes ogsaa de friske barn adgang til skolen.
Helseraadet kan, hvor det finder det paakrævet, forby
samtlige i huset værende skolepligtige barn adgang til sko-
len. Barn, som har gjennomgaat ovennævnte sygdomme,
tilstedes ikke adgang til skolen, før den behandlende læge
dertil har git tilladelse.
3. De barn, som har været forbudt at søke skolen, fordi der
er optraadt smitsom sygdom i hjemmet, tilstedes ikke ad-
gang til skolen, før der er forløpet saa mange dage, at det
svarer til sygdommens inkubationstid, efterat den syke er
indlagt paa sykehus eller betryggende isolation i hjemmet
har fundet sted, og tilstrækkelig desinfektion av hjem og
klær er foretat.
4. Ovenstaaende bestemmelser gjælder ogsaa lærere og pedel.
Dog kan lærere, pedel og barn, som tidligere har gjennom-
gaat sygdommen, efter helseraadets formands bestemmelse
tilstedes adgang til skolen, naar den syke er fjernet fra
hjemmet og tilstrækkelig desinfektion foretat av hjem og tøj.

§ 44. Skolen skal hjemsende ethvert barn, som antages
at lide av smitsom sygdom. Barn med hyppige kikhosteanfald
negtes adgang til skolen, likesaa barn med avskalling efter mæs-
linger.

§ 45. Ethvert fartøj, der ligger indenfor byens havne-
omraade, er underkastet helseraadets kontrol og bestemmelser.

11 juni. Kommer fartøi med sygdom ombord indenfor havneomraadet, skal der hurtigst ske anmeldelse til havnefogden, som øieblikkelig underretter helseraadets formand.

§ 46. Dersom der er mistanke om, at sygdommen er smitsom, forbydes alt samkvem med land, indtil sygdommens art er konstatert.

§ 47. Fartøi med smitsom sygdom ombord skal av helseraadet gjennom havnefogden anvises ankerplads.

§ 48. Før begravelse kan foregaa, maa der for hvert dødsfald, som indtræffer i Tromsø by eller paa Tromsø havn, skaffes anmeldelse fra autorisert læge efter et av helseraadet godkjendt skema. Dersom autorisert læge ikke har været benyttet, blir dødsanmeldelse at utfærdige efter foretat liksyn.

§ 49. Lik av personer, døde av smitsom sygdom utenfor Tromsø by, maa kun bringes ind til byen efter helseraadets tiladelse og under iagttagelse av de forsigtighetsregler, helseraadet bestemmer. Helseraadet kan forlange, at lik skal overflyttes til gravkapellet eller andet likhus, dersom likets henstaen i hjemmet paa grund av sygdommens art eller lokalets beskaffenhet findes utilraadelig.

9. kapitel.

Regler for renhold m. m. i barberstuer.

§ 50.

1. Barberstuen med tilstøtende rum skal altid holdes ren og godt utluftet, og der skal ikke opbevares gjenstande, som er bedriften uvedkommende eller kan hindre renholdet.
2. I lokalet skal findes tilstrækkelig antal spyttebakker, som skal rengjøres hver aften.
3. Hovedrengjøring av barberstuen med tilstøtende rum skal foregaa 2 ganger om aaret, og gulvet skal vaskes mindst 3 ganger ukentlig. Reoler, hylder, bord og lign. skal tørres hver dag og altid holdes rene, likesom alt avfald som haar, saapeskum og lign. skal fjernes hver aften. Efter hver haarklipping skal avfaldet feies sammen.
4. Servietter, kapper og haandklær skal opbevares paa betryggende maate.
5. Barbererne skal iagtta omhyggelig, personlig renhold og under arbeidet være iført ren hvit jakke eller frak, som skal skiftes mindst 2 ganger ukentlig.
6. Dersom kunder, lidende av utslet eller av haaravfald, som kan befryktes at være smitsom, har været betjent, maa de benyttede redskaper grundig utkokes eller betryggende desinfiseres, før de igjen benyttes til andre.

7. Klippemaskiner, sakser, kniver, koster, børster og kammer 11 juni. skal gjøres rene for hver gang de brukes.

Klippemaskine, saks og kniv skal enten avbrændes eller nøiagtig avtørres med spiritus for hver kunde; koster, børster og kammer skal vaskes i saape og varmt vand eller i en oppløsning av 25 draaper salmiakspiritus i 200 gram vand.

Alunsten skal avskylles hver gang, før den brukes.

8. Bruk av maskinbørste og pudderkvast er forbudt. Istedenfor pudderkvast kan brukes en klype rensset bomuld.

9. Ved barbering skal der for hver kunde benyttes renvasket og rullet serviet og ren bedækning over nakkeputen, og ved hver haarklipning anvendes en halsstrimmel av silkepapir eller vat, som kun tillates benyttet 1 gang. Kappen skal vaskes mindst 2 ganger ukentlig.

10. Barberkop og kost skal rengjøres i varmt vand mellom hver barbering. Til indsaapning, der helst bør ske med haanden, skal kun benyttes saapeopløsning eller saapepulver.

11. Opprettelse av ny forretning eller flytning av en ældre skal anmeldes til helseraadet.

12. Disse regler skal findes opslaat i hver barberstue.

10. kapitel.

Almindelige bestemmelser.

§ 51. Hus- og grundeiere er personlig ansvarlige for, at alle de pligter opfyldes, som disse sundhetsforskrifter paalægger dem, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra sine folks eller leieres side. Er eieren ikke bosat i byen, maa han for politiet opgi en her bosat person, som paa hans vegne skal sørge for, at disse pligter opfyldes. Forsømmes disse, blir ansvaret dog hvilende paa eieren, medmindre politiet har gaat ind paa, at ansvaret skal bæres av stedfortræderen, og denne har erklært sig villig. Denne indrømmelse kan dog naarsomhelst tages tilbake.

§ 52. Undlater nogen at etterkomme de pligter, som paahviler vedkommende efter disse forskrifter eller efter helseraadets lovmedholdig fattede beslutning, kan helseraadet la baade det, og hvad det forresten finder nødvendig, for at hindre at forsømmelsen skal volde skade eller ulemper, utføre paa vedkommendes bekostning.

§ 53. Fra bestemmelserne i disse forskrifter kan, hvor ikke anderledes er bestemt, helseraadet under særegne forhold tillate avvikelser.

11 juni. § 54. Overtrædelser av disse forskrifter eller de i medhold av samme trufne bestemmelser straffes efter den almindelige borgerlige straffelov.

§ 55. Disse vedtægter træder i kraft 3 maaneder, efterat de har faat kongelig stadfæstelse. Fra samme tid træder de nu gjældende sundhetsforskrifter av 30 januar 1864 med tillæg av 1 november 1879 og 27 juni 1892 ut av kraft.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

I medhold av § 5 i lov om indskrænkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893, jfr. lov av 27 juli 1896, meddeles approbation paa de av herredsstyret for Skaatø herred, Bratsberg amt, i møte den 17 april 1915 approberte skogbrandsregler for herredet, — dog med en enkelt forandring.

De approberte skogbrandsregler er saalydende:

§ 1. Herredet inddeles i følgende 3 brandkredser:

1. Levangsheien.
2. Kalstad og Fossingfjorden.
3. Alle øene.

§ 2. Herredsstyret vælger for herredet en brandchef med suppleant og for hver brandkreds en kredsforstander med suppleant.

De valgte er pligtige til at fungere for et tidsrum av 3 aar, men kan undslaa sig for gjenvalg i likesaa lang tid som den, i hvilken de har fungert. Finder herredsstyret, at nogen av de nævnte tillidsmænd er uduelig eller skjødesløs i utførelsen av sit hverv, kan det naarsomhelst avskedige vedkommende og vælge en ny i hans sted.

§ 3. Brandchefen har overledelsen av slukningsarbeidet. Han har i den anledning i skogbrandstilfælde straks at indfinde sig paa brandstedet.

Kredsforstanderen har at holde øie med, at bestemmelserne i lov om indskrænkninger i bruk av ild i skog og mark m. v. av 14 juli 1893, kfr. lov av 27 juli 1896, ikke overtrædes, samt at anmelde mulige overtrædelsestilfælde for lensmanden.

Han har, saasnart han blir vidende om, at skogbrand er opstaat i hans kreds, at varsle brandchefen og ved utsendt budstikke eller paa anden hensigtsmæssig maate hurtigst mulig at indkalde mandskap samt begi sig til brandstedet og begynde slukningsarbeidet. Anser han det nødvendig, har han tillike at underrette de øvrige kredsforstandere for at faa indkaldt mand-

skap ogsaa fra disses kredser. Er brandchefen ikke tilstede, 11 juni. føres overledelsen av den kredsforstander, inden hvis kreds branden er opstaat.

§ 4. Enhver eier av matrikulert eiendom inden herredet er i tilfælde av skogbrand pliktig til efter tilsigelse av brandchef eller kredsforstander uopholdelig at skaffe følgende mandskaper i forhold til matrikelskylden:

For eiendom fra 2 mark til og med 4 mark 2 mand.

— » — 4 — » — 6 » 4 »

— » — 6 mark og opover 6 »

Disse mandskaper har vedkommende eier efter brandchefens eller kredsforstanders nærmere bestemmelse at forsyne med fornødne redskaper, saasom øks, spade, hakke eller bømme samt at yde dem kost og betaling i 3 døgn.

Benyttes mandskapene længer, betales de efter bestemmelsen om betalingen til mandskap i § 13.

Er eieren utenbygdsboende, har han for kredsforstanderen at opgi et bekvemt sted inden herredet, hvor tilsigelse av vedkommende mandskaper kan finde sted.

§ 5. Foruten de i foregaaende paragraf omhandlede mandskaper er enhver inden herredet bosat, arbeidsfør mand, forsaa vidt han ikke er hindret ved lovlig forfald, pliktig til efter tilsigelse fra brandchefen eller kredsforstanderen at møte paa brandstedet medhavende forhaandenværende redskaper som i § 4 nævnt og delta i slukningsarbeidet.

§ 6. Mandskap, som er tilsagt til slukning av skogbrand, maa ikke forlate brandstedet eller ophøre med slukningsarbeidet, medmindre tilladelse er git av overlederen.

Antages ilden at være slukket, utvælger overlederen mandskaper, som efter tur skal holde vakt, indtil al fare for ildens opblussen er forbi.

Forinden mandskapene dimitteres, bør overlederen søke indhentet saavidt mulig nøiagtig oplysning om, hvordan ilden er opstaat.

§ 7. Til stansning eller begrænsning av skogbrand kan overlederen uten hensyn til indsigelse fra eierens eller brukerens side fælde tilstøtende skog, grave diger, rive ned gjærder, tænde op motild og forøvrig iverksætte de til ildens slukning nødvendige forføjninger.

Dog bør han, forinden der skrides til alvorligere foranstaltninger av nævnte art, saavidt tid og omstændigheter tillater det, raadføre sig med kredsforstandere eller medlemmer av herrestyret, som maatte være tilstede.

§ 8. Enhver av herredets indvaanere, som blir vidende om, at skogbrand er opstaat, opfordres til snarest mulig at underrette kredsforstanderen derom.

11 juni. § 9. Herredsstyret kan bestemme, at der i tidsrummet fra og med 14 april til og med 14 oktober paa hensigtsmæssige steder i herredet skal holdes vakt, likesom det kan beslutte anlæg av telefonledninger til vaktstedene. Den nødvendige instruks for vakten utfærdiges av herredsstyret.

Herredsstyret kan likeledes anskaffe slukningsredskaper, der opbevares paa bekvemme steder i distriktet. Kredsforstanderen har at føre tilsyn med, at disse redskaper til enhver tid er tilstede og tilgjengelige for øiemedet.

§ 10. I tiden fra og med 14 april til og med 14 oktober maa brandchefen og kredsforstanderne med suppleanter ikke samtidig foreta reiser utenfor herredet, medmindre de har sørget for stedfortræder, som godkjendes av herredsstyret.

§ 11. Umiddelbart efter enhver skogbrand har vedkommende overleder at avgi til herredsstyret indberetning, indeholdende oplysning om ildens opkomst, dens utbredelse, skadens størrelse, og om hvorvidt nogen har tilsidesat de pligter, som nærværende regler paalægger, samt om hvad der forøvrig kan antages at være av interesse.

§ 12. Overlederen har at avlægge regnskap over de ifølge nærværende regler paaløpne utgifter efter en ham av herredsstyret meddelt instruks.

§ 13. Brandchefen og kredsforstanderne erholder en godtgjørelse av kr. 3,75 for hvert døgn eller del derav, de i stillings medfør opholder sig i marken, hvorhos de av herredsstyret kan tilstaaes erstatning for skyss og andre nødvendige utgifter.

Mandskap, som er fremmøtt i henhold til tilsigelse efter § 5, tilstaaes en betaling av kr. 3,75 pr. døgn eller del derav, som det deltar i slukningsarbeidet.

§ 14. De med nærværende reglers gjennomførelse forbundne utgifter forskytes av herredskassen mot senere utligning paa herredets matrielskyld ned til en skyld av 10 øre. Eier av flere matrikelnummer, hvorpaa skog vokser, og som sammenlagt utgjør mindst 10 øre i skyld, medregnes.

§ 15. Overtrædelse av nærværende regler er belagt med straf.

§ 16. Nærværende regler træder i kraft den 15 juli 1915.

11 juni.

Kongelig resolution

av 11 juni.

De i lov om erhvervelse av skog av 18 september 1909 §§ 2 og 3 fastsatte grænser for koncessionsfri erhvervelse av skog nedsættes i medhold av samme lovs § 4 for

Fosnes herred, Nordre Trondhjems amt, til 30 ha., og 11 juni. kongelig resolution av 16 mai 1911, hvorved det i nævnte lovs § 3 omhandlede flateindhold 500 ha. for det udelte Fosnes herred nedsattes til 100 ha., ophæves, forsaavidt angaar det nuværende Fosnes herred.

Denne bestemmelse træder i kraft straks.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa den av bygningsrepræsentantskapet for Vestre Glemminge bygningskommune under 7 november 1914 besluttede omregulering av eiendommen Frydenbergfjeldet paa nordsiden av jernbanen i nævnte bygningskommune paa betingelse av, at bebyggelsen ikke kommer nærmere gatelinjen end de av vedkommende grundeier vedtagne tilbaketrukne byggelinjer ved en del gater sammesteds.

Kongelig resolution

11 juni.

av 11 juni.

I. I henhold til § 89 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa de av Saltdalens herredsstyre i møte den 21 mai 1915 vedtagne byggeforskrifter for strandstedet Rognan.

II. De kongelige resolutioner av 17 mars og 17 november 1911 angaaende bygningslovens anvendelse paa Rognan forandres saaledes, at nævnte lov i sin helhet skal være gjældende for strandstedet tillikemed med de under I nævnte byggeforskrifter, dog saaledes, at bygningslovens § 28 og bestemmelsen om bygningers størrelse og adskillelse fra nabogrund i byggeforskriftenes § 1 ikke kommer til anvendelse paa de paa et fremlagt kart avmerkede kvarterer III, IV, V, VI og VII.

III. I henhold til § 6 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 meddeles approbation paa Saltdalens herredsstyres beslutning i møte den 27 april 1915 angaaende omregulering av et avbrændt strøk i Rognan.

IV. I henhold til §§ 65 og 66 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 bestemmes, at nævnte lov skal være gjældende for det bygningsloven under-

11 juni. lagte omraade av strandstedet Rognan, og at stedet overgaar til egen kommune i brandvæsenets anliggender.

De i post I omhandlede byggeforskrifter er saalydende:

»§ 1. Indenfor det bygningsloven underlagte strøk paa Rognan maa træbygninger ikke opføres med større høide til gesimsens overkant eller taksperrernes nedre ende end 6,5 meter. Heller ikke maa de gives fler end 2 etager. I 2-etages træbygninger maa ikke beboelsesrum av nogensomhelst slags indredes i kjelder eller paa loft.

Træbygninger med tilliggende uthus maa ikke indta større grundflate end 150 m.² og være adskilt fra nabogrund med brandvæg eller en avstand, der mindst utgjør halvdelen av høiden av den mot nabogrund vendende yttervæg, regnet til dennes høieste punkt — dog mindst 2,5 m.

Sjøboder, som opføres av murfylt bindingsverk, kan opta en grundflate av indtil 500 m.² og kan opføres i en høide av 9 m. til gesimsens overkant eller taksperrernes nedre ende og 13 m. til mønespids.

Paa sjøboder maa den del av taket, der stikker utenfor vægflaten, være beklædd med galvaniserte jernplater av mindst 1 mm. tykkelse.

§ 2. Ældre træbygninger, der ikke opfylder fordringene i § 1, maa ikke paabygges eller undergives hovedreparation.

§ 3 Til taktækning tillates ikke anvendt takpap eller torv. Heller ikke maa der anvendes taksten, som ikke av vedkommende departement er godkjendt som flatt taktækningsmateriale.

§ 4. Overtrædelse av disse forskrifter straffes med bøter. Jfr. straffeloven av 22 mai 1902 § 339.2.

§ 5. Byggeforskriftene træder i kraft straks.

11 juni.

Skrivelse fra Utenriksdepartementet

av 11 juni 1915,

hvorved i henhold til lov om salg og utførsel av fødevarer m. v. av 18 august 1914 § 4 bestemmes, at utførsel fra riket av Schellak indtil videre skal være forbudt.

Denne bestemmelse træder i kraft den 13 ds.

Utgiver: Byraachef Young.

Grøndahl & Søns boktrykkeri. Kristiania.